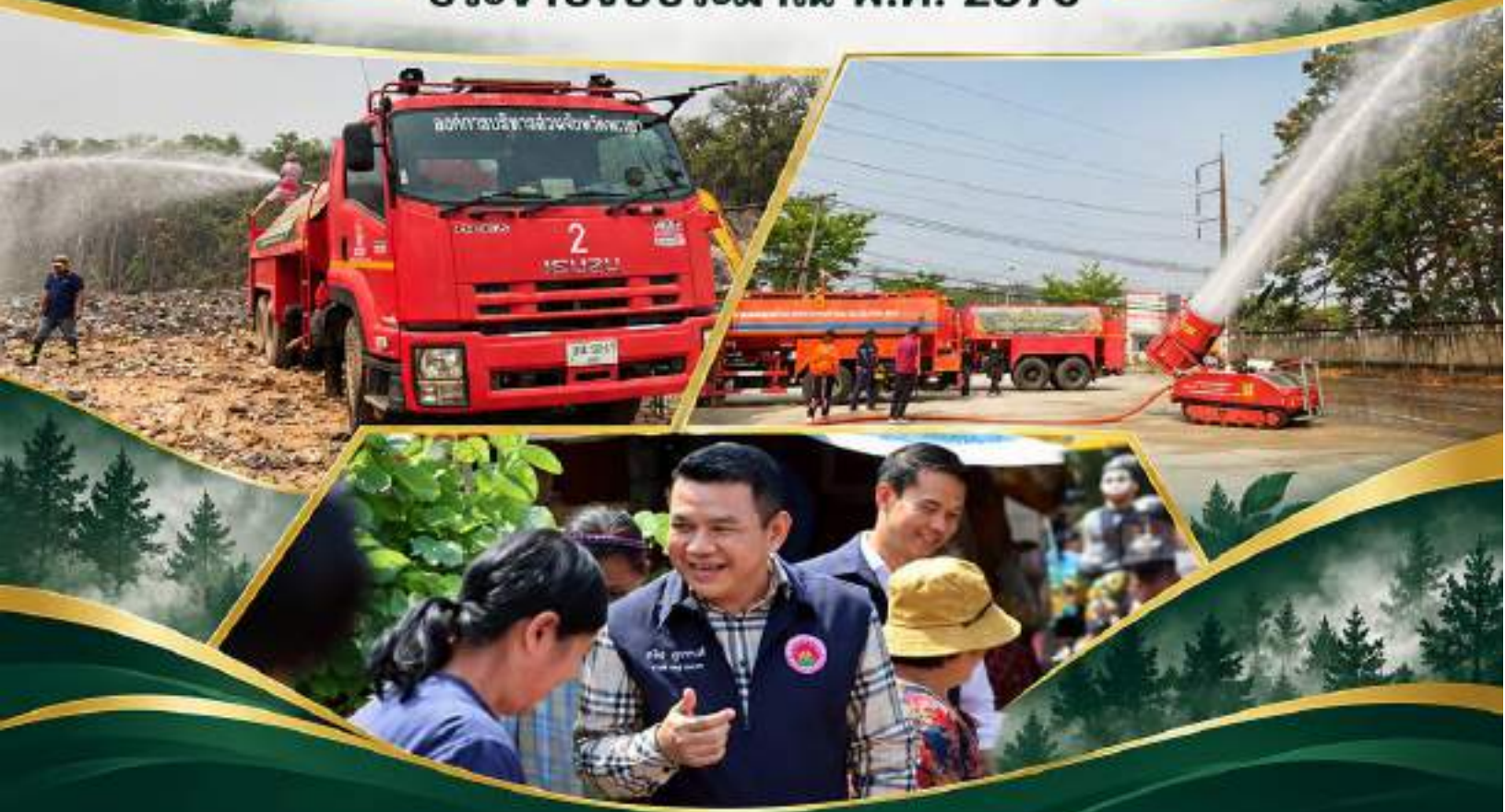

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

คำนำ

ปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยของประชาชน ตลอดจนเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดพะเยา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าเพิ่มสูงขึ้นจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน พื้นที่ป่าไม้ขนาดใหญ่ และพฤติกรรมการเผาในที่โล่งที่ยังเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ ทำให้สถานการณ์มลพิษทางอากาศมีแนวโน้มรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น

จังหวัดพะเยา ถือเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ที่เกินค่ามาตรฐานต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ประชาชนกลุ่มเสี่ยงจำนวนมากได้รับผลกระทบ เช่น ผู้สูงอายุ เด็กเล็ก ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับอันตรายจากมลพิษทางอากาศ อีกทั้งยังส่งผลต่อกลุ่มเศรษฐกิจฐานราก โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง และความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติ

ด้วยเหตุนี้ **องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา** ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ ซึ่งมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานภายในจังหวัด ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดพะเยา จึงได้จัดทำ **“แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐”** เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการปัญหาอย่างเป็นระบบและบูรณาการ โดยเน้นการป้องกันเชิงรุก การลดปัจจัยเสี่ยง การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรและอุปกรณ์ การเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ และการรณรงค์สร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วน แผนปฏิบัติการ ฯ ฉบับนี้ประกอบด้วยข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน แนวโน้มความรุนแรงของปัญหา การประเมินพื้นที่เสี่ยงในระดับอำเภอ มาตรการและภารกิจหลัก ตลอดจนกลไกการประสานงานและผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อให้ทุกหน่วยงานมีแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และสามารถลดผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา มุ่งมั่นที่จะผลักดันการแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) อย่างต่อเนื่อง ผ่านความร่วมมือของทุกภาคส่วนในจังหวัดพะเยา ทั้งหน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายอาสาสมัคร และประชาชน เพื่อให้จังหวัดพะเยามีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น มีระบบบริหารจัดการภัยพิบัติที่เข้มแข็ง และสามารถสร้างความปลอดภัยและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนแก่ประชาชนในระยะยาว

นายธวัช สุทธวงค์
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

สารบัญ

	หน้า
๑. สภาพทั่วไปของจังหวัด	๑
๒. สถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ใน ๑๗ จังหวัด ภาคเหนือของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ และ ปี พ.ศ. ๒๕๖๙	๖
๓. สถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) จังหวัดพะเยา	๗
๔. หลักการและเหตุผล	๑๘
๕. วัตถุประสงค์	๒๐
๖. นิยามศัพท์	๒๐
๗. ระดับการจัดการสาธารณภัย	๒๒
๘. องค์กรปฏิบัติ	๒๓
๙. ขั้นตอนการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕)	๒๓
๙.๑ ขั้นตอนการปฏิบัติก่อนเกิดภัย (Preparedness)	๒๓
๙.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติขณะเกิดภัย (Incident Response)	๒๕
๙.๓ ขั้นตอนการปฏิบัติหลังเกิดภัย (Post-Disaster Actions)	๒๗
๑๐. การบัญชาการเหตุการณ์	๒๘
๑๑. การสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน	๒๙
๑๒. กฎหมายและข้อระเบียบ	๓๐
ภาคผนวก	
- แผนผังการประสานการปฏิบัติขณะเกิดสาธารณภัย	๓๒
- บัญชีรายชื่อองค์กรการสาธารณกุศลจังหวัดพะเยา	๓๓
- หน่วยงานที่ติดต่อสื่อสารในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕)	๓๔
- เบอร์โทรสถานีวิทยุกระจายเสียงของจังหวัดพะเยา	๓๔
- บัญชีโรงพยาบาลจังหวัดพะเยา	๓๕
- บัญชีเครื่องจักรกล องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา	๓๖
- บัญชีรายชื่อบุคลากร ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา	๓๗
- แผนงาน/โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙-๒๕๗๐	
- ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา เรื่อง จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชน และแต่งตั้งคณะทำงานศูนย์ช่วยเหลือประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา	
- ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา เรื่อง แนวทางการช่วยเหลือประชาชน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา	

แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

อ้างถึง :

๑. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

๓. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕. กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ เพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๑)

๖. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๖๖

๑. สภาพทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต และลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดพะเยา มีที่ตั้งและอาณาเขตอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทย อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๘ องศา ๔๔ ลิปดาเหนือถึง ๑๙ องศา ๔๔ ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙ องศา ๔๐ ลิปดาตะวันออกถึง ๑๐๐ องศา ๔๐ ลิปดาตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ ๖,๓๓๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓,๙๕๙,๔๑๒ ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือ ไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ๗๓๕ กิโลเมตร ลักษณะสภาพพื้นที่เป็นที่สูงและภูเขา มีระดับความสูงของพื้นที่ตั้งแต่ ๓๐๐-๑,๕๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ ๒,๐๐๑,๘๖๒.๔๕ ไร่ หรือร้อยละ ๕๐.๕๖ เป็นป่าดงดิบร้อยละ ๗๕.๑๘ ป่าเบญจพรรณ ๒๓.๓๒ ป่าเสื่อมโทรมและอื่น ๆ ร้อยละ ๒.๗๗ โดยมีพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้มะค่า ไม้ชิงชัน ไม้ยาง ไม้เต็ง ไม้รัง ฯลฯ

มีเทือกเขาล้อมรอบทั้งทางด้านทิศตะวันตก ทิศตะวันออก ทิศใต้ และทางตอนกลางของจังหวัด มีทิวเขาผีปันน้ำโอบล้อม ถือเป็นกำแพงตามธรรมชาติและเป็นเทือกเขาที่สำคัญ อันได้แก่ ดอยภูลังกา ดอยสันปันน้ำ ดอยแม่สุก ดอยขุนแม่แฝก ดอยขุนแม่ต๋ำ และดอยขุนแม่ต๋อม มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อเขตอำเภอพาน อำเภอป่าแดด และอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
ทิศใต้	ติดต่อเขตอำเภองาว จังหวัดลำปาง และอำเภอสอง จังหวัดแพร่
ทิศตะวันออก	ติดต่อแขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและอำเภอท่าวังผา อำเภอเมืองน่าน อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน
ทิศตะวันตก	ติดต่อเขตอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

<u>แผนภาพที่</u> ๑ แผนที่จังหวัดพะเยา

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพะเยา

๑.๒ ทรัพยากรน้ำ

๑.๒.๑ แม่น้ำสายหลัก ได้แก่

๑) แม่น้ำยมมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาภูลังกาในเขตอำเภอปง จังหวัดพะเยา และอำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน ไหลผ่านอำเภอเชียงม่วน ความยาวแม่น้ำช่วงนี้ ประมาณ ๖๐ กิโลเมตรก่อนที่จะเข้าสู่จังหวัดแพร่ แล้วไหลผ่านจังหวัดสุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร และบรรจบแม่น้ำ ที่จังหวัดนครสวรรค์

๒) แม่น้ำอิงมีต้นกำเนิดจากลำน้ำสาขาต่าง ๆ ที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยหลวง และอุทยานแห่งชาติแม่ปืม รวมถึงหนองเล็งทราย ไหลลงมาทางทิศใต้ลงสู่กว๊านพะเยา วนขึ้นทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอเมืองพะเยา อำเภอภูกามยาว อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ และไหลเข้าสู่จังหวัดเชียงราย อำเภอเทิง จนบรรจบแม่น้ำโขง ที่อำเภอเชียงของ รวมความยาวที่อยู่ในเขตจังหวัดพะเยา ประมาณ ๑๖๐ กิโลเมตร

๑.๒.๒ แม่น้ำสายรอง ได้แก่

(๑) น้ำงิม เป็นลำน้ำสาขาแม่น้ำยมตอนบนอยู่ในเขตอำเภอปง ความยาวลำน้ำประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

(๒) น้ำควร เป็นสาขาแม่น้ำยมทางทิศตะวันออก ในเขตอำเภอปง ความยาวลำน้ำประมาณ ๒๕ กิโลเมตร

(๓) น้ำปี้ เป็นสาขาแม่น้ำยมทางฝั่งตะวันออก ในเขตอำเภอเชียงม่วน ความยาวลำน้ำประมาณ ๑๕ กิโลเมตร

(๔) น้ำร่องช้าง เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำอิงตอนกลาง ไหลจากทิศใต้ขึ้นทิศเหนือ ไปลงแม่น้ำอิงที่อำเภอเมืองพะเยา ความยาวประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

(๕) น้ำจุน เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำอิงตอนกลาง ไหลจากทิศใต้ขึ้นทิศเหนือ ไปลงแม่น้ำอิง ที่อำเภอจุน

(๖) แม่น้ำลาว เป็นสาขาของแม่น้ำอิง อยู่ในเขตอำเภอเชียงคำ ไหลลงแม่น้ำอิงที่อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ คือ น้ำญวน น้ำแวน

๑.๒.๓ ทะเลสาบ/พื้นที่ชุ่มน้ำ ได้แก่

(๑) กว๊านพะเยา พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ ที่ตั้ง ตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีเนื้อที่ ๒๐.๕๒๙๖ ตารางกิโลเมตร (๑๒,๘๓๑ ไร่) ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ๑๙° ๐๙ -๑๓ N และ ๙๙° ๕๑ - ๕๖ E ระวาง ๔๙๔๗ II ความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย ๓๘๖.๔๐ เมตร

จังหวัดพะเยาตั้งอยู่ในลุ่มน้ำอิง ซึ่งเป็นแม่น้ำสาขาของแม่น้ำโขงในลุ่มน้ำโขงตอนกลาง ครอบคลุมพื้นที่ลุ่มน้ำ ๗,๓๘๘ ตารางกิโลเมตรมีปริมาณน้ำท่าตามธรรมชาติ ๒,๒๔๗ ล้านลูกบาศก์เมตร และบางส่วนของพื้นที่อยู่ในลุ่มน้ำยมตอนบนที่มีแม่น้ำควร แม่น้ำงิม และแม่น้ำยมตอนบนไหลผ่าน

สำหรับแหล่งน้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาลในพื้นที่จังหวัดพะเยา บริเวณแอ่งเชียงราย – พะเยา – แม่สาย มีสภาพทางธรณีวิทยา ประกอบด้วยชั้นน้ำ ๓ ชั้น ได้แก่ ชั้นน้ำบาดาลในตะกอนน้ำพายุคปัจจุบันตะกอนน้ำพายุคเก่าและตะกอนลานตะพักลำน้ำระดับสูง

แหล่งน้ำผิวดินที่สำคัญของจังหวัดพะเยา ได้แก่ กว๊านพะเยา อำเภอเมืองพะเยา เก็บน้ำได้ ๕๕.๖๔๗ ล้านลูกบาศก์เมตร หนองเล็งทราย อำเภอแม่ใจ เก็บน้ำได้ ๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร แม่น้ำอิงต้นกำเนิดจากดอยหลวง อยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอแม่ใจ ลำน้ำส่วนหนึ่งไหลไปรวมกันที่หนองเล็งทรายทำให้เกิดเป็นแหล่งน้ำอิง แล้วไหลลงสู่กว๊านพะเยา และไหลลงสู่ลำน้ำโขงที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

แม่น้ำยม มีต้นกำเนิดจากดอยภูลังกาของเทือกเขาผีปันน้ำในเขตอำเภอปง ไหลผ่านอำเภอเชียงม่วน ผ่านอำเภอสอง จังหวัดแพร่ ไหลมาบรรจบกันที่แม่น้ำน่าน อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

๑.๓ ข้อมูลทางการปกครองและประชากร

(๑) เขตการปกครอง

จังหวัดพะเยา แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๙ อำเภอ แบ่งเป็น ๖๘ ตำบล ๗๘๐ หมู่บ้าน ๔๐ ชุมชน ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๗๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครองและรูปแบบการปกครองของจังหวัดพะเยา

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	ทม.	ทต.	อบต.	ชุมชน	ห่างจากจังหวัด (กม.)
เมืองพะเยา	๘๔๒.๐๘	๑๕	๑๗๒	๑	๑	๙	๔	๑๔	-
จุน	๕๗๑.๒๓	๗	๘๖	-	-	๕	๒	-	๔๘
เชียงคำ	๗๐๗.๓๕	๑๐	๑๓๕	-	-	๔	๗	-	๗๖
เชียงม่วน	๗๒๒.๘๖	๓	๓๔	-	-	๑	๒	-	๑๑๗
ดอกคำใต้	๘๒๓.๒๙	๑๒	๙๙	-	๑	๓	๗	๒๖	๑๕
ปง	๑,๗๘๓.๔๕	๗	๘๘	-	-	๓	๖	-	๗๙
แม่ใจ	๓๐๐.๗๖	๖	๖๖	-	-	๖	๑	-	๒๔
ภูซาง	๓๗๐.๒๐	๕	๕๙	-	-	๑	๔	-	๙๑
ภูกามยาว	๒๑๓.๘๓	๓	๔๑	-	-	๑	๓	-	๑๘
รวม	**๖,๓๓๕.๐๕**	**๖๘**	**๗๘๐**	**๑**	**๒**	**๓๓**	**๓๖**	**๔๐**	

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพะเยา, กันยายน ๒๕๖๘

(๒) จำนวนประชากร

จังหวัดพะเยา มีจำนวนครัวเรือน **๑๙๖,๓๙๙ ครัวเรือน** มีจำนวนราษฎรทั้งหมด **๔๔๙,๓๕๑ คน** จำนวนราษฎรสัญชาติไทย เป็นเพศชาย ๒๑๗,๑๑๙ คน เป็นเพศหญิง ๒๓๒,๒๕๒ คน จำนวนราษฎรไม่ได้สัญชาติไทย เป็นเพศชาย ๑,๒๙๖ คน เป็นเพศหญิง ๑,๔๑๔ คน

ที่มา : ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่องจำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร กันยายน ๒๕๖๙

(๓) ความพิการ

ความพิการแยกตามช่วงอายุ เพศ ตามความพิการ ๘ ประเภท ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลคนพิการที่ จำแนกตามประเภทความพิการ คนพิการเพศชาย ๑๒,๐๘๓ คน เพศหญิง ๑๒,๘๐๘ คน รวมทั้งสิ้น ๒๔,๘๙๑ คน

ประเภทความพิการ	จำนวน (คน)
๑. ด้านการเคลื่อนไหวหรือทางางกาย	๑๔,๔๒๑
๒. ด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย	๕,๔๒๗
๓. ด้านการมองเห็น	๑,๐๙๘
๔. ด้านจิตใจหรือพฤติกรรม	๑,๓๐๙
๕. ด้านสติปัญญา	๑,๓๑๑
๖. ด้านการเรียนรู้	๑๙๔
๗. ด้านออทิสติก	๑๘๐
๘. มากกว่า ๑ ประเภทคนพิการ (พิการซ้ำซ้อน)	๙๕๑
รวม	**๒๔,๘๙๑**

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยา, มิถุนายน ๒๕๖๘

๑.๔ สถานการณ์แรงงานจังหวัดพะเยา

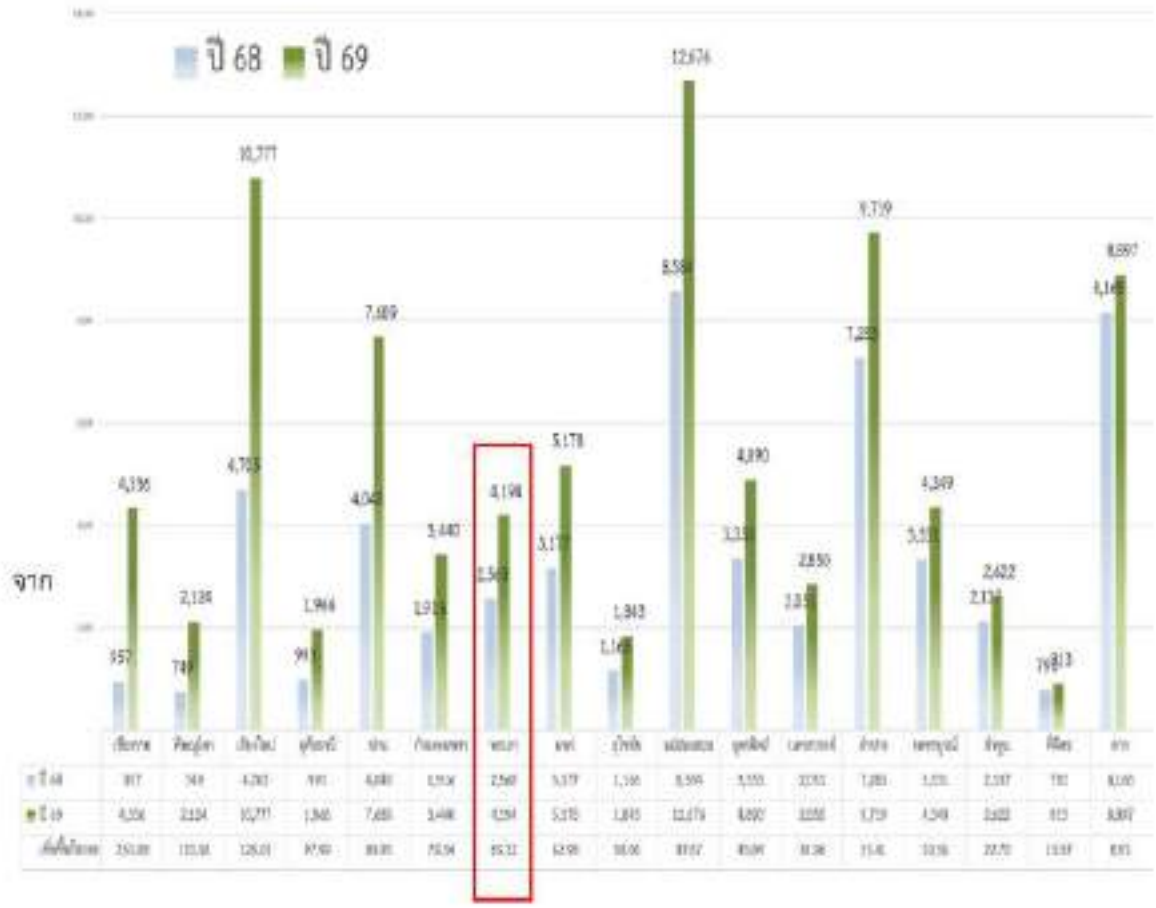
สำนักงานสถิติจังหวัดพะเยา ได้ดำเนินการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๘ สรุปรายละเอียด ดังนี้ จังหวัดพะเยา มีประชากรที่อยู่ในวัยทำงานหรืออายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๙๘,๑๕๐คน (ชาย ๑๔๐,๙๙๖ คน หญิง ๑๕๗,๑๕๔ คน) จำแนกเป็น ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ๑๘๐,๔๖๐ คน (ชาย ๙๙,๖๑๘ คน หญิง ๘๐,๘๔๒คน) คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕๓ของผู้ที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ได้แก่ ผู้มีงานทำ ๑๗๘,๑๐๓คน (ชาย ๙๘,๑๑๕คน หญิง ๗๙,๙๘๗คน) ผู้ว่างงาน ๑,๕๑๕คน (ชาย ๙๕๐คน หญิง ๕๖๕คน) และผู้ที่รอฤดูกาล ๘๔๒ คน (ชาย ๕๕๓ คน หญิง ๒๙๐ คน) ขณะที่ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานมีจำนวน ๑๑๗,๖๙๐ คน (ชาย ๔๑,๓๗๘ คน หญิง ๗๖,๓๑๒ คน) จำแนกเป็น ทำงานบ้าน ๒๕,๙๔๖คน เรียนหนังสือ ๓๓,๒๑๔ คน เด็ก/ชรา/ป่วย/พิการ จนไม่สามารถทำงานได้ ๔๙,๙๓๘ คน ผู้ดูแลเด็ก/ผู้สูงอายุ/ผู้ป่วย/ผู้พิการ ๑,๖๔๓ คน และอื่นๆ ๖,๙๕๐ คน (พระภิกษุ และคนที่ไม่ สามารถทำงาน)

ที่มา : กระทรวงแรงงาน, สิงหาคม ๒๕๖๘

๒. สถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ใน ๑๗ จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ และ ปี. พ.ศ. ๒๕๖๙

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ภาคเหนือยังคงเผชิญกับสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันในระดับสูง แม้หลายหน่วยงานภาครัฐจะดำเนินมาตรการควบคุมการเผาในที่โล่งและเพิ่มความเข้มงวดในการบริหารจัดการไฟป่าอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้จำนวนจุดความร้อนและพื้นที่เผาไหม้ในบางจังหวัดมีแนวโน้มลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม ปัญหาฝุ่นละออง PM๒.๕ ยังคงเกินค่ามาตรฐานเป็นระยะเวลานานในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะจังหวัดในพื้นที่ภูเขาและแอ่งกระทะ ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศและสภาพอุตุนิยมวิทยาที่เอื้อต่อการสะสมของมลพิษทางอากาศ ส่งผลให้ประชาชนต้องเผชิญกับความเสี่ยงด้านสุขภาพอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

แผนภูมิเปรียบเทียบการเรียงลำดับร้อยละของการเพิ่ม/ลดจากมากไปหาน้อยของจุดความร้อนสะสม ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ จากดาวเทียมระบบ VIIR ปี ๒๕๖๘ และ ๒๕๖๙
(ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม)

ข้อมูลกราฟแสดงการเปรียบเทียบจุดความร้อน ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ปี ๒๕๖๘ และ ๒๕๖๙ พบว่า **จังหวัดพะเยา อยู่อันดับ ๗ จาก ๑๗ จังหวัดที่พบการเกิดจุดความร้อนเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๖๙ มากกว่า ปี ๒๕๖๘ ถึง ๖๓.๓๒ % โดยอันดับ ๑ คือ จังหวัดเชียงราย เพิ่มขึ้น ๓๕๓.๐๘ % รองลงมาคือ จังหวัดพิษณุโลก เพิ่มขึ้น ๑๘๓.๕๘ %**

๓. สถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) จังหวัดพะเยา

๓.๑. คุณภาพอากาศพื้นที่จังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๙ ช่วงวันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม จากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) มีค่าเกินมาตรฐาน (๓๗.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ จำนวน ๕๔ วัน (ค่าสูงสุด = ๑๗๐.๖ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๙) ลดลงจากปี ๒๕๖๘ จำนวน ๑๕ วัน คิดเป็น ๒๑.๗๓ %

	มกราคม																														
วันที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	เกิน/วัน
2568	27.2	22.7	25.1	29.1	28.7	36.9	38.2	39.7	44.2	44.2	35.6	31.0	29.6	37.9	37.6	36.7	33.6	29.8	33.9	36.8	42.2	48	50.2	46.5	51.4	37.8	44.7	20.4	26.9	46.4	46.8	15
2569	27.8	25.5	23.2	18.7	19.9	21.0	20.4	20.0	21.8	23.4	25.0	27.9	29.6	31.4	31.7	31.9	31.2	26.1	25.3	27.4	26.7	25	31.7	31.5	30.3	30.2	29.7	31.3	34.5	38.0	36.4	1

ตารางค่า PM2.5 จังหวัดพะเยา ปี 2568 - 2569																															รวม
เดือน	กุมภาพันธ์																														
วันที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	เกิน/วัน	
2568	40.5	35.8	33.1	40.1	51.1	48.2	42.7	48.9	43.6	50.2	56.0	57.1	59.0	51.3	36.5	50.8	73.5	88.9	61.2	39.4	36.5	32.0	32.4	26.1	15.2	12.0	11.9	15.4		17	
2569	39.1	38.0	27.6	21.6	24.1	24.8	28.5	29.8	31.5	27.3	26.5	26.9	27.5	30.9	34.4	37.0	39.6	40.5	33.7	30.4	30.8	31.0	37.4	36.4	31.5	19.3	17.1	22.0		4	

ตารางค่า PM2.5 จังหวัดพะเยา ปี 2567 - 2568																																รวม
เดือน	มีนาคม																															
วันที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	เกิน/วัน
2568	20.6	18.8	23.2	36.7	49.0	59.9	66.4	71.7	44.9	42.5	32.3	33.5	41.7	37.3	46.3	70.9	89.2	54.0	50.5	14.8	26.9	44	76.0	92.2	86.9	90.7	73.0	90.2	112.7	112.7	95.2	22
2569	29.9	39.3	55.4	75.0	72.4	73.3	63.9	47.3	49.4	42.5	31.7	17.9	24.9	16.8	24.0	29.6	25.0	25.4	35.8	37.9	39.0	50.0	32.7	44.6	69.6	88.7	106.5	125.9	152.3	145.3	145.4	20

ตารางค่า PM2.5 จังหวัดพะเยา ปี 2568 - 2569																																รวม
เดือน	เมษายน																															
วันที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	เกิน/วัน	
2568	54.5	57.9	59.5	66.0	61.8	54.4	42.3	24.6	28.2	49.7	40.3	38.4	15.5	13.9	8.9	7.6	8.8	9.5	10.2	11.1	14.9	23	N/A	41.5	45.8	55.1	48.2	37.7	19.3	17	15	
2569	130.7	170.6	152.1	129.9	149.3	141.1	114.6	106.1	80.9	67.5	69.1	92.6	130.6	144.3	122.2	110.7	151.6	128.6	127.4	103.6	92.3	91.4	98.2	60.2	58.0	35.0	31.2	33.3	24.3	26.5	25	

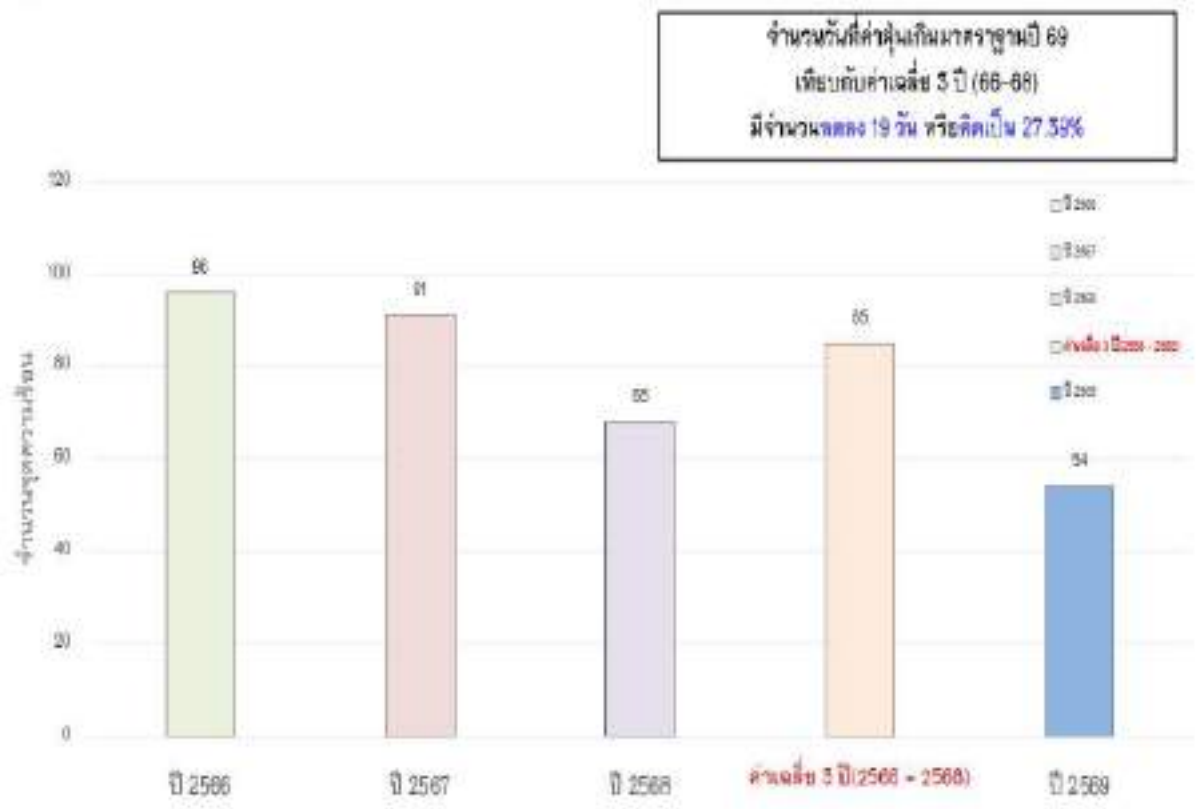
ตารางค่า PM2.5 จังหวัดพะเยา ปี 2564 - 2569																																รวม
เดือน	พฤษภาคม																															
วันที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	เกิน/วัน
2568	15.5	16.3	14.3	16.9	20.5	22.7	29.2	28.4	20	25.4	25.4	20.6	15.3	17.3	13.1	14.2	6.7	7.6	8.4	8.3	13.1	12	12.4	6.7	8.8	8.4	13.8	6.8	7.2	8.3	9.5	0
2569	34.6	46.3	52.9	51.1	42.6	27.4	24.5	20.6	17.9	21.1	14.6	13.9	10.6	9.4	10.6	8.9	11.0	13.2	14.4	18.0	17.3	17.8	14.7	12.6	9.0	10.8	11.2	15.8	14.1	10.2	11.5	4

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา

สถิติวันที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 สูงกว่าระดับมาตรฐาน ปี 2564 – 2569 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 31 พฤษภาคม							
	ปี/เดือน	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	รวม
PM2.5	2564	13	10	26	5	26	80
	2565	1	3	8	8	8	28
	2566	10	23	29	28	7	97
	2567	3	25	28	27	8	91
	2568	15	17	22	15	0	69
	2569	1	4	20	25	4	54

จากสถิติย้อนหลัง (ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๙) พบว่าในห้วง ๓ ปี ที่ผ่านมา (ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘) จำนวนปริมาณค่าฝุ่นละอองเกินเกณฑ์มาตรฐานจะสูงขึ้นเกิน ๕๐ วัน (ทั้งนี้เนื่องมากจาก กรมควบคุมมลพิษได้ปรับเกณฑ์มาตรฐานจาก ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เป็น ๓๗.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)

ตารางเรียบเทียบวันที่มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงกว่าระดับมาตรฐาน PM๒.๕ เฉลี่ย ๓ (๒๕๖๖-๒๕๖๘) กับปี ๒๕๖๙ ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา

๓.๒ สถิติไฟป่าและจุดความร้อน (Hotspots) จังหวัดพะเยา ดาวเทียมระบบ VIIR ปี ๒๕๖๙ ดังนี้

๓.๒.๑ จุดความร้อนสะสม VIIR ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

จำนวนจุดความร้อนสะสม จากดาวเทียม Soumi Npp ระบบ Viirs แยกรายอำเภอ จำนวน ๔,๑๙๔ จุด ประกอบด้วย อำเภอปง ๑,๔๐๕ จุด อำเภอเชียงม่วน ๕๖๙ จุด อำเภอเมืองพะเยา ๕๐๒ จุด อำเภอดอกคำใต้ ๔๗๖ จุด อำเภอเชียงคำ ๔๒๔ จุด อำเภอจุน ๓๓๘ จุด อำเภอภูซาง ๒๒๔ จุด อำเภอแม่ใจ ๑๔๒ จุด และอำเภอภูกามยาว ๑๑๔ จุด

จำนวนจุดความร้อนสะสม Hotspot แยกรายอำเภอ (VIIRS) จังหวัดพะเยา
ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

อำเภอ	การใช้ประโยชน์ที่ดิน						
	เขต สปก.	ชุมชนและอื่นๆ	ป่าสงวนแห่งชาติ	ป่าอนุรักษ์	เกษตร	ริมทางหลวง	รวม
จุน	๗	๔	๒๘	๒๙๒	๗	-	๓๓๘
เชียงคำ	๖	๖	๑๐๒	๒๙๖	๑๔	-	๔๒๔
เชียงม่วน	๑๔	๑	๑๔๔	๔๐๙	-	๑	๕๖๙
ดอกคำใต้	๗	๓๒	๑๒๓	๓๐๔	๙	๑	๔๗๖
ปง	๑๒	๑๐	๔๔๘	๙๒๗	๘	-	๑,๔๐๕
ภูกามยาว	๑๓	-	๓๕	๖๓	๒	๑	๑๑๔
ภูซาง	๔	๕	๑๔	๒๐๐	๑	-	๒๒๔
เมืองพะเยา	๓๖	๔๔	๑๘๘	๒๒๕	๘	๑	๕๐๒
แม่ใจ	๑	๑	๖	๑๓๔	-	-	๑๔๒
ผลรวมทั้งหมด	๑๐๐	๑๐๓	๑,๐๘๘	๒,๘๕๐	๔๙	๔	**๔,๑๙๔**

๓.๒.๑ จุดความร้อนสะสม VIIR ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๙

จำนวนจุดความร้อนสะสม จากดาวเทียม Soumi Npp ระบบ Viirs แยกรายอำเภอ จำนวน ๔,๐๒๕ จุด ประกอบด้วย อำเภอปง ๑,๓๕๔ จุด อำเภอเชียงม่วน ๕๕๕ จุด อำเภอเมืองพะเยา ๔๘๓ จุด อำเภอดอกคำใต้ ๔๕๐ จุด อำเภอเชียงคำ ๓๙๔ จุด อำเภอจุน ๓๑๗ จุด อำเภอภูซาง ๒๒๔ จุด อำเภอแม่ใจ ๑๔๐ จุด และอำเภอภูกามยาว ๑๐๘ จุด

จำนวนจุดความร้อนสะสม Hotspot แยกรายอำเภอ (VIIRS) จังหวัดพะเยา
ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ – ๓๐ เมษายน ๒๕๖๙ (ห้วงประกาศงดเผาเด็ดขาด)

อำเภอ	การใช้ประโยชน์ที่ดิน						
	เขต สปก.	ชุมชนและอื่นๆ	ป่าสงวนแห่งชาติ	ป่าอนุรักษ์	เกษตร	ริมทางหลวง	รวม
จุน	๔	๒	๒๓	๒๘๘	-	-	๓๑๗
เชียงคำ	๑	๔	๙๔	๒๙๕	-	-	๓๙๔
เชียงม่วน	๑๔	-	๑๓๙	๔๐๒	-	-	๕๕๕
ดอกคำใต้	๖	๓๐	๑๑๘	๒๙๖	-	-	๔๕๐
ปง	๑๐	๘	๔๓๓	๙๐๑	๒	-	๑,๓๕๔
ภูกามยาว	๑๓	-	๓๑	๖๒	๑	๑	๑๐๘
ภูซาง	๔	๕	๑๔	๒๐๐	-	-	๒๒๔
เมืองพะเยา	๒๙	๔๒	๑๗๙	๒๒๕	๗	๑	๔๘๓
แม่ใจ	-	๑	๖	๑๓๓	-	-	๑๔๐
ผลรวมทั้งหมด	๘๑	๙๒	๑,๐๓๗	๒,๘๐๒	๑๑	๒	**๔,๐๒๕**

๓.๒.๓ ตารางแสดงจุดความร้อนสะสม ระบบ VIIRS (รายตำบล) ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

อำเภอ	ตำบล	สปก.	ชุมชนและอื่น ๆ	ป่าสงวนฯ	ป่าอนุรักษ์	พื้นที่เกษตร	พื้นที่ริมทางหลวง	รวม
ดอกคำใต้	ดอนเวียง						1	1
	ดงสุวรรณ	2		4	24	1		31
	บ้านถ้ำ		1	14	36	2		53
	บ้านปิน		12	33				45
	บุญเกิด					1		1
	ป่าซาง			10	36			46
	สว่างอารมณ์					1		1
	สันโค้ง			4	40	2		46
	หนองหล่ม	4	19	49	129			201
	ห้วยลาน	1		9	39	2		51
ดอกคำใต้ รวม		7	32	123	304	9	1	476
ปง	ขุนควร	4	1	158	304			467
	ควร			42	21			63
	งิม		8	97	112	2		219
	นาปรัง			13	23	1		37
	ปง	3		67	141	5		216
	ผาช้างน้อย			67	269			336
	ออย	5	1	4	57			67
ปง รวม		12	10	448	927	8		1405
ภูกามยาว	ดงเจน	8		20		2		30
	ห้วยแก้ว	5		15	63		1	84
ภูกามยาว รวม		13		35	63	2	1	114

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา

๓.๒.๓ ตารางแสดงจุดความร้อนสะสม ระบบ VIIRS (รายตำบล) ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	สปก.	ชุมชนและอื่น ๆ	ป่าสงวนฯ	ป่าอนุรักษ์	พื้นที่เกษตร	พื้นที่ริมทางหลวง	รวม
จุน	จุน	1		6	112			119
	ทุ่งรวงทอง		1	1	9			11
	พระธาตุขิงแกง	1		5	21			27
	ลอ	3		1	10	5		19
	หงส์หิน	1	2	6	29	2		40
	ห้วยข้าวก่ำ	1	1	5	79			86
	ห้วยยางขาม			4	32			36
จุน รวม		7	4	28	292	7		338
เชียงคำ	ทุ่งผาสุข			2	5			7
	น้ำแวน			3	10	3		16
	ฝายกวาง	4		46	63			113
	แม่ลาว			15	36			51
	ร่มเย็น		1	10	182			193
	เวียง					1		1
	หย่วน		1					1
	อ่างทอง	2	4	26		10		42
เชียงคำ รวม		6	6	102	296	14		424
เชียงม่วน	เชียงม่วน	6		75	79			160
	บ้านมาง	6	1	17	115		1	140
	สระ	2		52	215			269
เชียงม่วน รวม		14	1	144	409		1	569

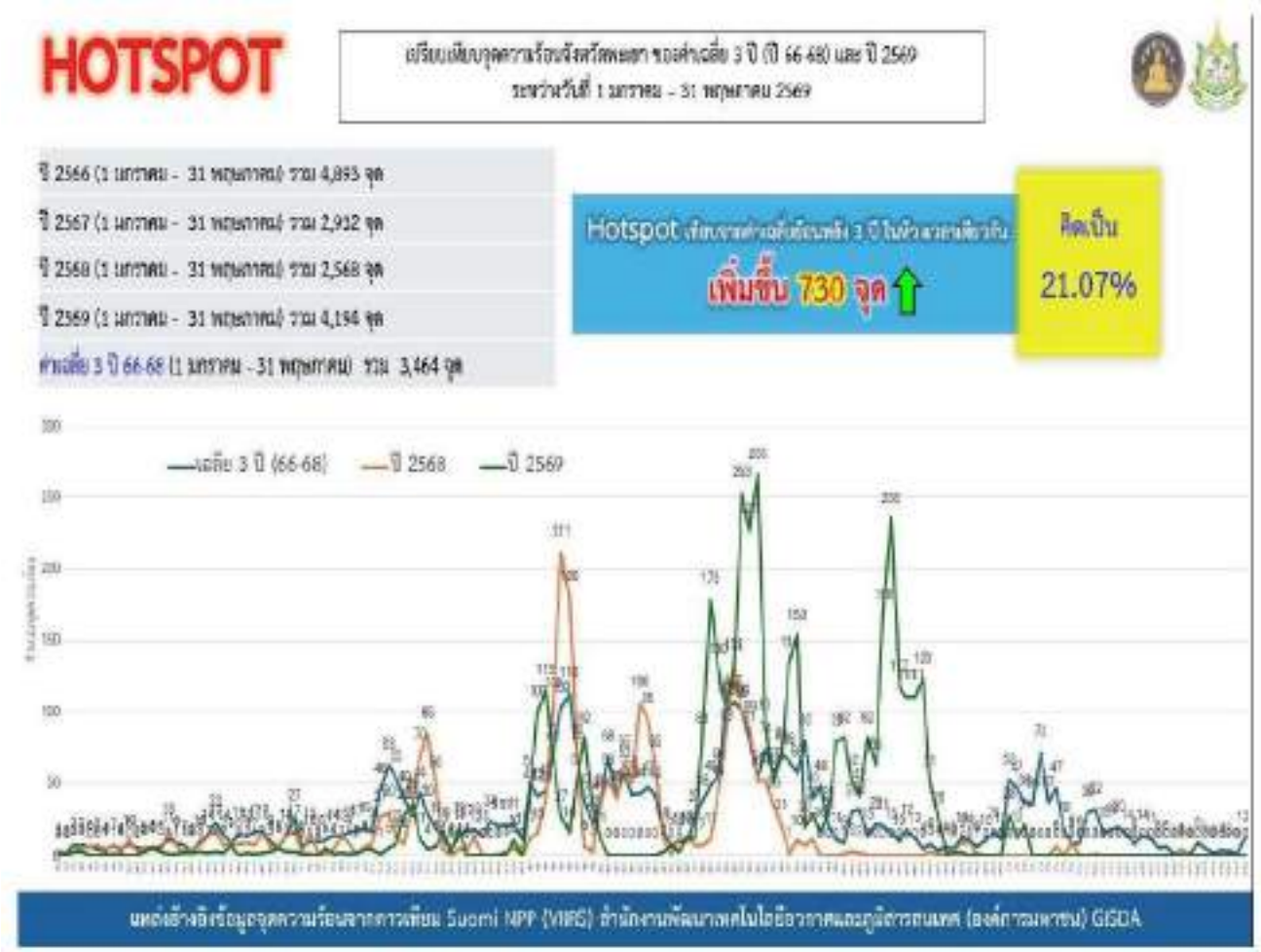
ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา

๓.๒.๓ ตารางแสดงจุดความร้อนสะสม ระบบ VIIRS (รายตำบล) ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ (ต่อ)

อำเภอ	ตำบล	สปก.	ชุมชนและอื่น ๆ	ป่าสงวนฯ	ป่าอนุรักษ์	พื้นที่เกษตร	พื้นที่ริมทางหลวง	รวม
ภูซาง	เชียงแรง			9				9
	ทุ่งกล้วย	2	3		111	1		117
	ภูซาง	2		5	89			96
	สบบง		2					2
ภูซาง รวม		4	5	14	200	1		224
เมืองพะเยา	จำป่าหวาย	8	8	19				35
	ท่าจำปี	3		14	34			51
	ท่าวังทอง	2	1					3
	บ้านต้อม	3		1				4
	บ้านต๋ำ	4		8	6			18
	บ้านตุ่น	1		3	12			16
	บ้านสาง				2			2
	บ้านใหม่	3		8	23	1		35
	แม่กา	8	31	69	1	3	1	113
	แม่นาเรือ	3		26	93			122
	แม่ปืม	1	4	39	36	4		84
	สันป่าม่วง			1	18			19
เมืองพะเยา รวม		36	44	188	225	8	1	502
แม่ใจ	เจริญราษฎร์	1			17			18
	บ้านเหล่า				32			32
	ป่าแฝก				14			14
	แม่สุก			5	12			17
	ศรีถ้อย		1	1	59			61
แม่ใจ รวม		1	1	6	134			142
ผลรวม		100	103	1,088	2,850	49	4	4,194

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา

๓.๒.๔ กราฟเปรียบเทียบจุดความร้อนจังหวัดพะเยา ปี ๒๕๖๙ เทียบค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง

เปรียบเทียบจำนวนจุดความร้อนสะสม ปี ๒๕๖๙ กับค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง (๒๕๖๖-๒๕๖๘) ห้วงตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม จากดาวเทียม Soumi Npp ระบบ Viirs **พบว่า ปี ๒๕๖๙ เกิดจุดความร้อน ๔,๑๙๔ จุดเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง จำนวนจุดความร้อนสะสม ๓,๖๔๖ จุด จำนวนจุดความร้อนสะสมเพิ่มขึ้น ๗๓๐ จุด คิดเป็น +๒๑.๐๗ %**

ในขณะที่ปริมาณการเกิดจุดความร้อนในพื้นที่จังหวัดพะเยา พบว่า **จุดความร้อนสะสมในพื้นที่จังหวัดพะเยาที่วัดด้วยระบบ VIIRS ระหว่างวันที่ ๑ มกราคมถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ในช่วงเวลาเดียวกันแล้ว เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๓.๓๑**

๓.๒.๕ ตารางสรุปจุดความร้อนดาวเทียม SOUMI NPP ระบบ VIIRS รายอำเภอ ปี ๒๕๖๙ เปรียบเทียบจากค่าฐาน ๓ ปี ย้อนหลัง (๒๕๖๖ - ๒๕๖๘) ลดลง ๒๐ % (วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม)

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนจุดความร้อน		
		ปี2566- 2568	ปี 2569	เพิ่ม/ลด(ร้อยละ)
1	แม่ใจ	78	142	82.05
2	ปง	998	1,405	40.78
3	จุน	261	338	29.50
4	เชียงม่วน	453	569	25.61
5	เมืองพะเยา	406	502	23.65
6	ภูกามยาว	99	114	15.15
7	ดอกคำใต้	413	476	15.25
8	ภูซาง	216	224	3.70
9	เชียงคำ	540	424	-21.48
	รวม	3,464	4,194	21.07

เมื่อแยกรายอำเภอ จะพบว่า อำเภอแม่ใจ ปี ๒๕๖๙ (๗๘ จุด) พบจุดความร้อนเพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลังมากที่สุด (๑๔๒) คิดเป็น ๘๒.๐๕% ในขณะที่อำเภอปง ซึ่งมีพื้นที่มากที่สุด พบสัดส่วนการจุดความร้อนในปี ๒๕๖๙ เทียบกับค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง ลำดับ ๒ คิดเป็นเพิ่มขึ้น ๔๐.๗๕% (รายละเอียดตามตาราง)

ทั้งนี้ อำเภอเชียงคำ เป็นอำเภอเดียวที่พบจุดความร้อนปี ๒๕๖๙ (จำนวน ๔๒๔ จุด) เทียบกับค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง (จำนวน ๕๔๐ จุด) ลดลงถึง ๒๑.๔๘ %

ตารางสรุปการเกิดจุดความร้อนสะสม แยกรายอำเภอและประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี ๒๕๖๙ เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘)

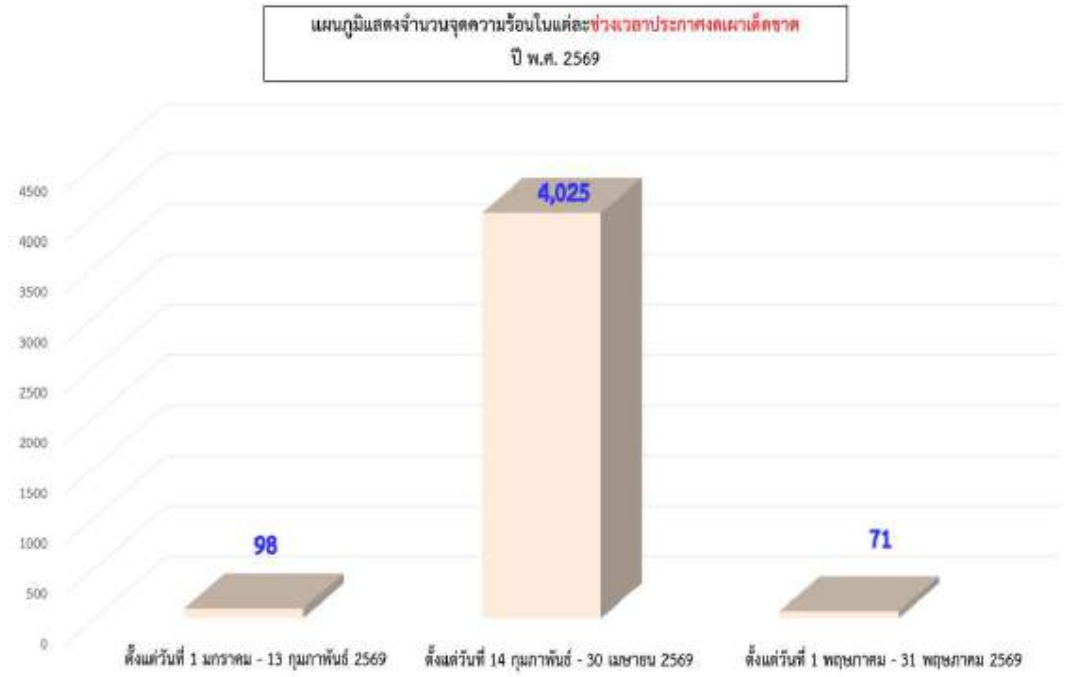
เป้าหมายจุดความร้อน จากดาวเทียม Suomi npp ระบบ VIIRS จำแนกรายอำเภอ ปี 2569
เปรียบเทียบจากค่าฐาน 3 ปี ย้อนหลัง (2566-2568) ลดลง 20 % (วันที่ 1 มกราคม - 31 พฤษภาคม)

อำเภอ	จำนวน			ป่าอนุรักษ์			สปก			ชุมชน			เกษตร			พื้นที่ลุ่มต่ำ			รวมทั้งหมด		
	66-68	69	เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	66-68	69	เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	66-68	69	เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	66-68	69	เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	66-68	69	เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	66-68	69	เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	66-68	69	เพิ่ม/ลด (ร้อยละ)
แม่ใจ	5	6	20.00	67	134	100.00	1	1	0.00	1	1	0.00	4	0	-100.00	0	0	0.00	78	142	82.05
ปง	346	448	29.48	618	927	50.00	8	12	50.00	14	10	-28.57	10	8	-20.00	1	0	-100.00	998	1405	40.78
จุน	24	28	16.67	178	292	64.04	12	7	-41.67	5	4	-20.00	41	7	-82.93	1	0	-100.00	261	338	29.50
เชียงม่วน	101	144	42.57	341	409	19.94	9	14	55.56	1	1	0.00	1		-100.00	0	1	0.00	453	569	25.61
เมืองพะเยา	127	188	48.03	155	225	45.16	43	36	-16.28	54	44	-18.52	25	8	-68.00	1	1	0.00	406	502	23.65
ภูกามยาว	18	35	94.44	65	63	-2.58	11	13	18.18	0	0	0	5	2	-60.00	0	1	0.00	99	114	15.15
ดอกคำใต้	67	123	83.58	249	304	22.09	17	7	-58.82	42	32	-23.81	36	9	-75.00	1	1	0.00	413	476	15.25
ภูซาง	19	14	-26.32	176	200	13.64	11	4	-63.64	5	5	0.00	4	1	-75.00	0	0	0.00	216	224	3.70
เชียงคำ	96	102	6.25	390	296	-24.10	14	6	-57.14	10	6	-40.00	29	14	-51.72	1	0	-100.00	540	424	-21.48
รวม	803	1,088	35.49	2,239	2,850	27.31	126	100	-20.63	132	103	-21.97	155	49	-68.39	5	4	-20.00	3,464	4,194	21.07

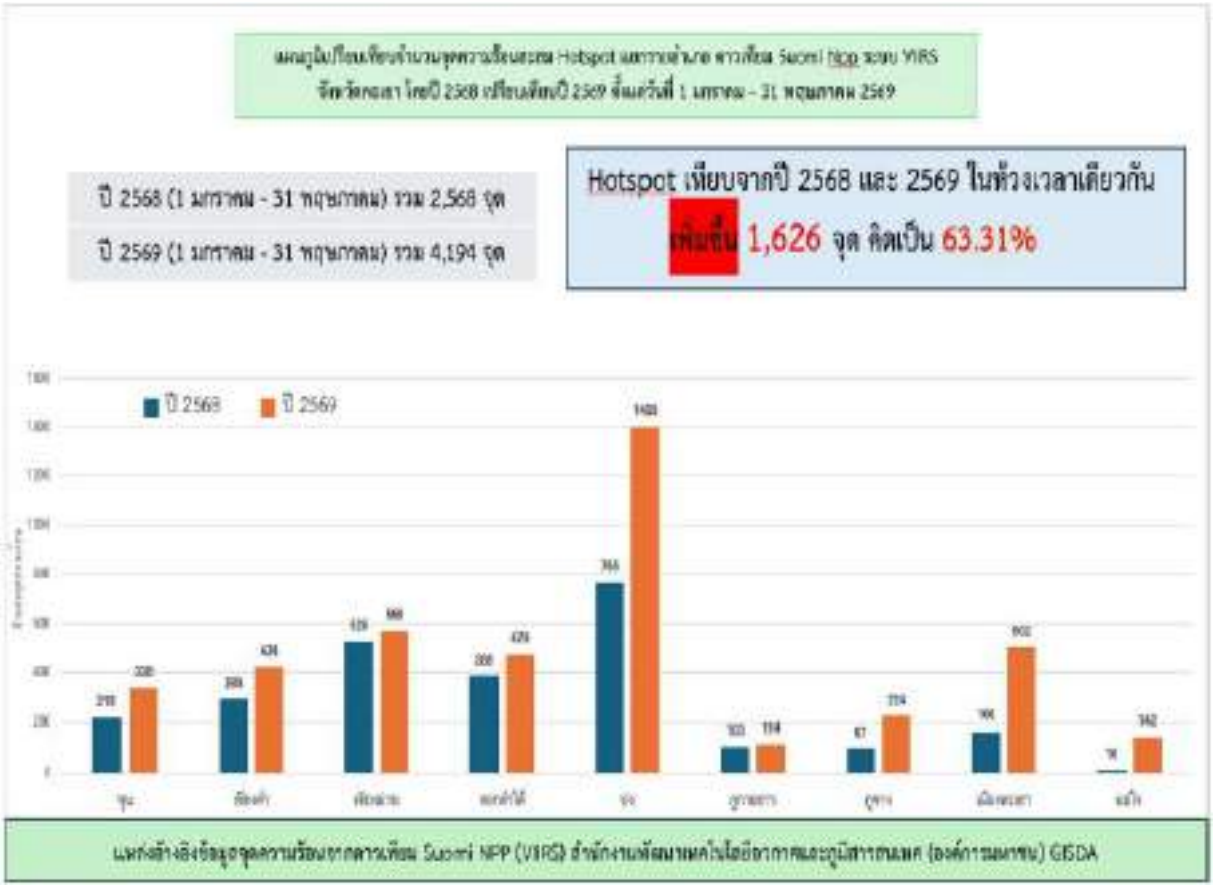
๓.๒.๖ แผนภูมิที่แสดงจุดความร้อน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

แผนภูมิแสดงจุดความร้อน ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ – ๓๐ เมษายน ๒๕๖๙

(แยกห้วงเวลาช่วงประกาศห้ามเผาเด็ดขาด)

๓.๒.๗ แผนภูมิเปรียบเทียบจุดความร้อนสะสม (แยกรายอำเภอ) ปี ๒๕๖๙ และ ๒๕๖๘ (๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม)

๓.๒.๘ แผนภูมิแสดงพื้นที่เผาไหม้จังหวัดพะเยา

การเกิดจุดความร้อน จากดาวเทียม Suomi NPP ระบบ VIIRS ในพื้นที่จังหวัดพะเยา ๒๕๖๔-๒๕๖๙
ห้วงตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม

ปี	พื้นที่เกษตร	ป่าอนุรักษ์	ป่าสงวนแห่งชาติ	สปก.	พื้นที่ริมทางหลวง	ชุมชนและอื่นๆ	รวม
๒๕๖๙	๔๙	๒,๘๕๐	๑,๐๘๘	๑๐๐	๔	๑๐๓	๔,๑๙๔
๒๕๖๘	๒๗๔	๑,๖๓๓	๖๘๕	๗๔	๗	๑๐๒	๒,๗๗๕
๒๕๖๗	๒๓๓	๑,๘๐๑	๗๑๘	๑๕๑	๑๖	๑๐๙	๓,๐๒๘
๒๕๖๖	๓๘๒	๓,๒๙๘	๑,๐๓๘	๑๘๓	๑๑	๑๙๙	๕,๑๑๑
๒๕๖๕	๒๐๕	๑๑๕	๑๕๑	๔๘	๗	๓๗	๕๖๓
๒๕๖๔	๑๑๑	๙๖๖	๕๐๑	๑๐๒	๕	๘๐	๑,๗๖๕

ตารางแสดงพื้นที่เผาไหม้จังหวัดพะเยา จำแนกรายอำเภอ ปี พ.ศ. ๒๕๖๙

พื้นที่เผาไหม้จังหวัดพะเยา (ไร่) จากดาวเทียม Sentinal ๒ จำแนกรายอำเภอ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙								
ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่เกษตร	ป่าอนุรักษ์	ป่าสงวนแห่งชาติ	สปก.	พื้นที่ริมทางหลวง	ชุมชนและอื่นๆ	รวม
๑	ดอกคำใต้	๔,๙๑๗	๒๘,๘๔๖	๑๔,๒๓๕	๑,๘๘๓	๘๖	๔๔๐	๕๐,๔๐๗
๒	จุน	๒๒,๔๘๔	๓๙,๗๖๕	๖,๓๐๒	๑,๐๘๐	๑๑๘	๗๗๔	๗๐,๕๒๓
๓	เชียงม่วน	๒๖๓	๑๒๐,๓๕๓	๓๔,๘๑๒	๓,๒๕๔	๒๔	๔๖๘	๑๕๙,๑๗๔
๔	เชียงคำ	๗,๑๔๖	๑๖,๙๙๖	๘,๐๐๓	๕๐๓	๔๓	๓๘๖	๓๓,๐๗๔
๕	เมืองพะเยา	๒,๑๑๖	๑๑,๙๖๗	๑๕,๗๕๐	๓,๙๔๑	๑๙	๖,๘๗๖	๔๐,๖๖๙
๖	ปง	๑,๖๖๖	๑๔๐,๘๔๗	๖๑,๑๕๑	๒,๖๙๒	๘๔	๔,๐๓๓	๒๑๐,๔๗๓
๗	ภูกามยาว	๑,๗๙๐	๑๓,๑๖๙	๘,๒๕๐	๒,๖๘๙	๑๒	๑๑๓	๒๖,๐๒๓
๘	ภูซาง	๒๒๔	๕,๙๒๖	๑,๕๖๔	๑๓๙	๕	๒๑๖	๑๐,๔๕๕
๙	แม่ใจ	๕๓๙	๓,๒๓๗	๓๔๓	๑๔	๔	๑	๔,๑๓๘
รวม		๔๑,๑๔๕	๓๘๑,๑๐๓	๑๕๐,๔๑๐	๑๖,๑๙๕	๓๙๕	๑๓,๓๐๗	๖๐๒,๕๕๕

พื้นที่เผาไหม้จังหวัดพะเยา (ไร่) จากดาวเทียม (Sentital ๒) จำแนกรายเดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙						
พื้นที่การใช้ประโยชน์	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	รวม
ป่าอนุรักษ์	๑,๗๔๓	๑๖,๕๘๒	๑๘๗,๕๒๐	๒๒๓,๔๗๙	๑,๔๒๓	๔๓๐,๗๔๗
ป่าสงวน	๑,๔๙๘	๑๕,๑๘๓	๔,๐๔๔	๗๓,๑๖๗	๑,๙๑๓	๙๕,๘๐๕
พื้นที่เกษตร	๒๗,๗๗๑	๔,๒๘๖	-	๒,๘๗๔	๒,๕๙๑	๓๗,๕๒๒
สปก.	๑,๔๘๕	๓,๐๗๘	๑๒,๕๕๙	๕,๐๓๕	๗๑๐	๒๒,๘๖๗
ชุมชนและอื่นๆ	๒๘๖	๑,๗๐๕	๒,๗๘๗	๙,๒๔๗	๒๔๑	๑๔,๒๖๖
ริมทางหลวง ๕๐ เมตร	๑๑๕	๖๕	๑,๐๖๒	๖๔	๔๒	๑,๓๔๘
รวมทั้งหมด	๓๒,๘๙๘	๔๐,๘๘๙	๒๐๗,๙๗๒	๓๑๓,๘๖๖	๖.๙๒๐	๖๐๒,๕๕๕

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา

๓.๓ สาเหตุของการเกิดไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ในจังหวัดพะเยา

ปัญหาไฟป่าและหมอกควันในจังหวัดพะเยามีสาเหตุจากทั้งปัจจัยมนุษย์และธรรมชาติ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

การเผาพื้นที่เกษตรกรรม เช่น ใช้เพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูก เก็บตอซัง หรือกำจัดเศษวัสดุทางการเกษตร

การหาของป่า เช่น ผู้เก็บเห็ด หน่อไม้ หรือของป่าบางกลุ่มจุดไฟเพื่อกระตุ้นการงอกใหม่หรือเพื่อไล่สัตว์

การลักลอบเผาป่าเพื่อหาผลประโยชน์ในพื้นที่ภูเขา เช่น การเปิดพื้นที่ทำกินใหม่

สภาพภูมิอากาศแห้งแล้งและลมแรง เช่น ทำให้ไฟลุกลามได้ง่ายและรวดเร็ว

พฤติกรรมประมาทของมนุษย์ เช่น เผาขยะข้างทาง ทิ้งก้นบุหรี่ หรือจุดไฟโดยไม่ควบคุม

ข้อจำกัดในการลาดตระเวนและอุปกรณ์ดับไฟ เช่น เนื่องจากพื้นที่ป่าส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงและเข้าถึงยาก

๓.๗ ผลกระทบของปัญหาไฟป่าและหมอกควัน

ปัญหาไฟป่าและหมอกควันส่งผลกระทบต่อจังหวัดพะเยาอย่างครอบคลุมในหลายมิติ ดังนี้

๓.๗.๑ ด้านสุขภาพอนามัยของประชาชน

- ผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเด็กเล็ก ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
- ค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลจังหวัดเพิ่มขึ้นจากอาการหอบหืด ภูมิแพ้ และโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
- ประชาชนมีความจำเป็นต้องใช้หน้ากาก N๙๕ ในการดำรงชีวิตประจำวัน

๓.๗.๒ ด้านสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ

- ความหลากหลายทางชีวภาพในป่าลดลงอย่างมีนัยสำคัญ
- สัตว์ป่าหลายชนิดสูญเสียแหล่งอาศัยหรือถูกไฟลามเข้าทำลาย
- หน้าดินเสื่อมสภาพ เกิดการชะล้างพังทลายของดินในฤดูฝน
- คาร์บอนในชั้นบรรยากาศเพิ่มขึ้น เป็นปัจจัยต่อภาวะโลกร้อน

๓.๗.๓ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

- โรงเรียนต้องงดกิจกรรมกลางแจ้งและปรับรูปแบบการเรียนการสอน
- ชุมชนในพื้นที่เสี่ยงต้องเฝ้าระวังและจัดเวรยามป้องกันไฟป่าตลอดฤดูแล้ง
- ประชาชนมีความกังวลและความเครียดจากมลพิษทางอากาศที่ยืดเยื้อ

๔. หลักการและเหตุผล

จังหวัดพะเยา เป็นพื้นที่ที่ประสบปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ อย่างต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลายาวนาน ซึ่งส่งผลกระทบทั้งต่อสุขภาพของประชาชน เศรษฐกิจท้องถิ่น และคุณภาพสิ่งแวดล้อม การจัดทำ **แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐** จึงมีความจำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีทิศทาง บูรณาการ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีหลักการและเหตุผลดังต่อไปนี้

๔.๑ ความจำเป็นในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา

๔.๑.๑ ความรุนแรงของสถานการณ์ไฟป่าและหมอกควัน

สถานการณ์ไฟป่าและหมอกควันฯ ในจังหวัดพะเยามีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากหลายปัจจัย ทั้งความแห้งแล้งที่ยาวนานขึ้น การใช้ไฟในพื้นที่เกษตรกรรม การขาดแรงงานและอุปกรณ์ดับไฟที่เพียงพอ รวมถึงพฤติกรรมเสี่ยงของมนุษย์ ส่งผลให้เกิดจุดความร้อน (Hot spot) จำนวนมากในแต่ละปี การสะสมของมลพิษทางอากาศทำให้ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ กลายเป็นวิกฤตด้านสาธารณสุขระดับจังหวัด

๔.๑.๒ ผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ที่สูงเกินมาตรฐานเป็นเวลานานส่งผลต่อประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ และผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เช่น โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (COPD) และโรคหัวใจ ทำให้ค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งส่งผลทางอ้อมต่อคุณภาพชีวิตและความสามารถในการทำงานของประชาชน

๔.๑.๓ ความจำเป็นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัญหาไฟป่าที่เกิดขึ้นซ้ำซากในแต่ละปี ส่งผลให้ระบบนิเวศป่าถูกทำลาย ปริมาณความหลากหลายทางชีวภาพลดลง ดินเสื่อมคุณภาพ และทำให้ความสามารถในการกักเก็บน้ำของพื้นที่ป่าไม้ลดลง นอกจากนี้ หมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ยังส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดพะเยา

๔.๒ กรอบแนวคิดและหลักการในการจัดทำแผน

๔.๒.๑ การจัดการแบบบูรณาการ (Integrated Management)

ปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) เป็นปัญหาซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน การแก้ไขจำเป็นต้องมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๔.๒.๒ การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Participation)

ชุมชนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการป้องกันไฟป่า เนื่องจากเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตรกรรมโดยตรง การส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนจะช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดไฟป่าและการเผาในที่โล่งอย่างยั่งยืน

๔.๒.๓ การใช้ข้อมูลเชิงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science & Technology Based)

การใช้ข้อมูลดาวเทียม เช่น ระบบ VIIRS และ MODIS การวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงด้วย GIS และการติดตั้งเครื่องตรวจคุณภาพอากาศในพื้นที่สำคัญ ช่วยให้สามารถวางแผนและตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างแม่นยำและรวดเร็ว

๔.๒.๔ การจัดการภายใต้แนวคิดการลดความเสี่ยงภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction: DRR)

ปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) สามารถจัดอยู่ในกลุ่มภัยพิบัติด้านสิ่งแวดล้อม การวางแผนจึงต้องยึดหลักการลดความเสี่ยง ทั้งในด้านการป้องกัน การเตรียมความพร้อม การตอบสนองเหตุฉุกเฉิน และการฟื้นฟูหลังเหตุการณ์

๔.๓ นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำแผนนี้สอดคล้องกับนโยบายและกรอบยุทธศาสตร์ระดับชาติและระดับจังหวัดหลายประการ ได้แก่

๔.๓.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ด้านสิ่งแวดล้อม) – มุ่งสู่การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๔.๓.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการป้องกันไฟป่าและมลพิษทางอากาศ

๔.๓.๓ นโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องฝุ่น PM๒.๕

๔.๓.๔ แผนพัฒนาจังหวัดพะเยา พ.ศ. ๒๕๖๖–๒๕๗๐ – เน้นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๔.๓.๕ ข้อกำหนดและมาตรการงดการเผาในที่โล่ง (Zero Burning) ที่จังหวัดประกาศใช้ทุกปี

๔.๔ บทสรุปการกำหนดกรอบแผนปฏิบัติการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

จากสถานการณ์และปัจจัยทั้งหมด ทำให้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยาจะต้องกำหนดแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านการป้องกัน การควบคุม การบังคับใช้กฎหมาย และการฟื้นฟู โดยต้องมีการสนับสนุนทรัพยากร บุคลากร และเทคโนโลยีที่ทันสมัยควบคู่กัน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืนและลดผลกระทบต่อประชาชนให้มากที่สุด

๕. วัตถุประสงค์

๔.๑ เพื่อสนับสนุน และเตรียมการป้องกันภัยจากไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ที่อาจเกิดขึ้นไว้ล่วงหน้า

๔.๒ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและลดผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕)

๔.๓ เพื่อให้การดำเนินการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๔ เพื่อให้สามารถประสานการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ให้ชัดเจน สนับสนุนการบูรณาการทำงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๕ ลดจำนวนจุดความร้อน (Hotspots) และความรุนแรงของไฟป่าในพื้นที่จังหวัดพะเยา

๔.๖ ลดระดับค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๔.๗ เพื่อสร้างระบบป้องกันและเตือนภัยล่วงหน้าให้แก่ประชาชนที่มีประสิทธิภาพ

๖. นิยามศัพท์

๖.๑ ไฟป่า (Forest Fire / Wildfire) หมายถึง เหตุการณ์ที่มีการลุกไหม้เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าธรรมชาติ ทุ่งหญ้า หรือพื้นที่ที่มีเชื้อเพลิงธรรมชาติ โดยไฟสามารถลุกลามขยายวงได้รวดเร็ว อันเกิดจากปัจจัยธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ทรัพย์สิน และสุขภาพของประชาชน

๖.๒ หมอกควัน (Haze / Smog) หมายถึง กลุ่มควันหรือไอน้ำที่ลอยกระจายปกคลุมในบรรยากาศ ทำให้ทัศนวิสัยในการมองเห็นลดลง เกิดจากการเผาไหม้ในที่โล่ง การคมนาคม อุตสาหกรรม หรือไฟป่า โดยมีส่วนประกอบของฝุ่นละอองและสารมลพิษหลายชนิด

๖.๓ ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ (Particulate Matter ๒.๕ microns) หมายถึง ฝุ่นละอองที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน สามารถแทรกซึมเข้าสู่ระบบทางเดินหายใจส่วนลึกและกระแสเลือด เป็นอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจ หัวใจและหลอดเลือด เป็นตัวชี้วัดมลพิษทางอากาศที่สำคัญในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย

๖.๔ จุดความร้อน (Hotspot) หมายถึง ตำแหน่งหรือพื้นที่ที่ตรวจพบความร้อนสูงผิดปกติจากดาวเทียมหรือเซ็นเซอร์ระยะไกล ซึ่งบ่งชี้ว่ามีโอกาสเกิดไฟลุกไหม้หรือการเผาไหม้ในพื้นที่นั้น โดยยังต้องตรวจสอบภาคพื้นดินเพื่อยืนยันสถานะจริง

๖.๕ การเผาในที่โล่ง (Open Burning) หมายถึง การเผาวัสดุใด ๆ ในพื้นที่โล่งแจ้ง เช่น การเผาเศษวัชพืช ตอซัง หญ้าแห้ง หรือขยะ โดยไม่มีระบบควบคุมมลพิษ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของหมอกควันและ PM๒.๕ ในหลายพื้นที่

๖.๖ หมอกควันข้ามแดน (Transboundary Haze) หมายถึง หมอกควันที่ลอยข้ามพรมแดนจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เมียนมา ลาว หรือกัมพูชา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของปัญหา PM๒.๕ ในภาคเหนือในบางปี

๖.๗ การป้องกัน (Prevention) หมายถึง มาตรการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นล่วงหน้าทั้งทางด้านโครงสร้าง (Structural Approach) และที่มิใช่ด้านโครงสร้าง (Non-Structural Approach) เพื่อลดหรือควบคุมผลกระทบในทางลบจากสาธารณภัย

๖.๘ การลดผลกระทบ (Mitigation) หมายถึง กิจกรรมหรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงและลดผลกระทบทางลบจากสาธารณภัย และยังหมายถึงการลดและป้องกันมิให้เกิดเหตุหรือลดโอกาสที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัย

๖.๙ การเตรียมความพร้อม (Preparedness) หมายถึง มาตรการและกิจกรรมที่ดำเนินการล่วงหน้าก่อนเกิดสาธารณภัย เพื่อเตรียมพร้อมการจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ให้สามารถรับมือกับผลกระทบจากสาธารณภัยได้อย่างทันการณ์และมีประสิทธิภาพ

๖.๑๐ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) หมายถึง การจัดตั้งองค์กรและการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบในการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินทุกรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมรับมือและการฟื้นฟูบูรณะ

๖.๑๑ การฟื้นฟูบูรณะ (Rehabilitation) หมายถึง การฟื้นฟูสภาพเพื่อทำให้สิ่งที่ถูกต้องหรือ ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัยได้รับการช่วยเหลือ แก้ไขให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าเดิม รวมทั้งให้ ผู้ประสบภัยสามารถดำรงชีวิตตามสภาพปกติได้โดยเร็ว

๖.๑๒ หน่วยงานของรัฐ หมายถึง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐแต่ไม่หมายความรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖.๑๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

๖.๑๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลเมือง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายรวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกรุงเทพมหานคร

๖.๑๕ ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๖.๑๖ รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๖.๑๗ ผู้อำนวยการกลาง หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๖.๑๘ ผู้อำนวยการจังหวัด หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัด

๖.๑๙ รองผู้อำนวยการจังหวัด หมายถึง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๖.๒๐ ผู้อำนวยการอำเภอ หมายถึง นายอำเภอ

๖.๒๑ ผู้อำนวยการท้องถิ่น หมายถึง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล, นายกเทศมนตรี

๖.๒๒ ผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น หมายถึง ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖.๒๓ เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๖.๒๔ อาสาสมัคร หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

๖.๒๕ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่จังหวัด

๖.๒๖ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอ และทำหน้าที่ช่วยเหลือจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๖.๒๗ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นแห่งพื้นที่ หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่

๗. ระดับการจัดการสาธารณภัย

ระดับการจัดการสาธารณภัยแบ่งเป็น **๔ ระดับ** ทั้งนี้ขึ้นกับพื้นที่ ประชากร ความซับซ้อนหรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากรที่ผู้มี **อำนาจตามกฎหมาย** ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลักดังนี้

ระดับความรุนแรงของสาธารณภัย	ลักษณะภัยและความรุนแรง	การจัดการสาธารณภัย
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ สามารถควบคุมสถานการณ์และจัดการระงับภัยได้โดยลำพัง
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการจังหวัด เข้าควบคุมสถานการณ์
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้อำนวยการจังหวัด ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยกลาง และ/หรือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เข้าควบคุมสถานการณ์
๔	สาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุมสถานการณ์

๘. องค์กรปฏิบัติ

กองอำนวยการเฉพาะกิจองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ฐานะเป็นรองผู้อำนวยการจังหวัด ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นองค์กรปฏิบัติหลักที่รับผิดชอบการอำนวยการ ควบคุม ปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกขั้นตอน รวมทั้ง ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานข้างเคียงเมื่อประเมินว่าไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้

การบรรจุกำลัง

กรณีของกองอำนวยการเฉพาะกิจองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ได้ใช้กำลังเจ้าหน้าที่ของฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา และฝ่ายเครื่องจักรกล กองช่าง เป็นกำลังหลักในการปฏิบัติภารกิจ พร้อมทั้งบูรณาการเสริมกำลังด้วยเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และอาสาสมัครในพื้นที่จังหวัด รวมถึงกองสาธารณสุข ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และลดผลกระทบด้านสุขภาพของประชาชนจากภัยไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) โดยรับผิดชอบในการติดตามและประเมินสถานการณ์ด้านสุขภาพ การให้คำแนะนำและประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันตนเองแก่ประชาชนกลุ่มเสี่ยง การสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันสุขภาพ ตลอดจนการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลและบรรเทาผลกระทบด้านสาธารณสุขในพื้นที่ประสบภัย อีกทั้งยังมีการแจ้งเตือน สถานการณ์ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ที่เกินค่ามาตรฐาน ประจำวัน จากศูนย์บริหารจัดการน้ำ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

๙. ขั้นตอนการปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕)

๙.๑ ขั้นตอนการปฏิบัติก่อนเกิดภัย (Preparedness)

การดำเนินงานก่อนเกิดภัยเป็นขั้นตอนสำคัญในการลดความเสี่ยงและเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ในพื้นที่จังหวัดพะเยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยาดำเนินการเตรียมความพร้อมด้านข้อมูล แผนการปฏิบัติงาน บุคลากร เครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ และอากาศยานไร้คนขับ เพื่อสนับสนุนการเฝ้าระวัง การประเมินสถานการณ์ และการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับจังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ หน่วยงานด้านป่าไม้ หน่วยงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และภาคีเครือข่ายในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

๙.๑.๑ การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยง

รวบรวมข้อมูลพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ในจังหวัดพะเยา โดยพิจารณาจากสภาพภูมิประเทศ พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ชุมชน สถิติการเกิดไฟป่าในอดีต จุดความร้อน และข้อมูลสภาพอากาศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่เสี่ยง สำหรับใช้ประกอบการวางแผนเตรียมความพร้อม การจัดสรรทรัพยากร และการสนับสนุนภารกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความจำเป็นของแต่ละพื้นที่

๙.๑.๒ การจัดทำและเตรียมความพร้อมตามแผนปฏิบัติการ

จัดทำและทบทวนแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ให้สอดคล้องกับแผนของจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดแนวทางการเตรียมความพร้อม การรับแจ้งเหตุ การประสานงาน การสนับสนุนกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ และอากาศยานไร้คนขับ ตลอดจนกำหนดแนวทางการรายงานผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถสนับสนุนการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสมตามอำนาจหน้าที่

๙.๑.๓ การวิเคราะห์ข้อมูลจุดความร้อนและสถานการณ์ย้อนหลัง

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจุดความร้อน (Hotspot) จากระบบดาวเทียมและแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เช่น GISTDA ระบบ MODIS และ VIIRS รวมถึงข้อมูลสถานการณ์ไฟป่าและคุณภาพอากาศย้อนหลัง เพื่อศึกษาความถี่ ช่วงเวลาการเกิดเหตุ และแนวโน้มการเกิดไฟป่าในแต่ละพื้นที่ นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประกอบการกำหนดพื้นที่เฝ้าระวัง การเตรียมความพร้อมของชุดปฏิบัติงาน และการวางแผนสนับสนุนทรัพยากรในช่วงที่มีความเสี่ยงสูง

๙.๑.๔ การรวบรวมและบูรณาการข้อมูลจุดความร้อน

ประสานรวบรวมข้อมูลจุดความร้อนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกข้อมูลตามอำเภอ ตำบล และบริเวณที่เกิดเหตุ เพื่อให้สามารถติดตามสถานการณ์และระบุพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าซ้ำได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งนำข้อมูลมาใช้ประกอบการวางแผนสนับสนุนการลาดตระเวน การตรวจสอบสถานการณ์ และการจัดสรรทรัพยากรให้แก่พื้นที่ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

๙.๑.๕ การระบุพื้นที่เสี่ยงเกิดไฟป่าซ้ำและวางแผนสนับสนุน

วิเคราะห์พื้นที่ที่มีการเกิดจุดความร้อนหรือไฟป่าซ้ำต่อเนื่อง โดยพิจารณาร่วมกับสภาพพื้นที่และข้อมูลจากหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่เฝ้าระวังและกำหนดแนวทางสนับสนุนให้เหมาะสม เช่น การเตรียมกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ อุปกรณ์ดับไฟป่า และอากาศยานไร้คนขับสำหรับสนับสนุนการสำรวจและประเมินสถานการณ์ ทั้งนี้ การกำหนดมาตรการป้องกันการลาดตระเวน และการจัดทำแนวกันไฟ ให้ประสานและดำเนินการร่วมกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบพื้นที่ตามอำนาจหน้าที่

๙.๑.๖ การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ป้องกันการเผา

ดำเนินการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมให้ประชาชนลดการเผาในที่โล่งและพื้นที่เกษตรกรรม รวมถึงเผยแพร่ประกาศ มาตรการ และข้อแนะนำของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม

๙.๑.๗ การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เครื่องจักรกล และอุปกรณ์

จัดทำและปรับปรุงข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรที่จำเป็นต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา พร้อมตรวจสอบความพร้อมใช้งานและบำรุงรักษาอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมปฏิบัติงาน รวมถึงจัดเตรียมเจ้าหน้าที่ประสานงานและรับแจ้งเหตุ เพื่อให้สามารถจัดส่งทรัพยากรสนับสนุนแก่หน่วยงานหรือพื้นที่ที่ร้องขอได้อย่างรวดเร็ว ตามศักยภาพและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

๙.๑.๘ การเตรียมความพร้อมและประยุกต์ใช้อากาศยานไร้คนขับ

เตรียมความพร้อมในการนำอากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aircraft System: UAS หรือ Drone) มาใช้สนับสนุนภารกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยตรวจสอบความพร้อมของอากาศยาน ระบบควบคุม อุปกรณ์ตรวจจับและบันทึกภาพ แบตเตอรี่ อุปกรณ์สื่อสาร และอุปกรณ์ประกอบการบิน ตลอดจนเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมอากาศยานและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถในการใช้งานอย่างปลอดภัย

กำหนดแนวทางการใช้อากาศยานไร้คนขับเพื่อสนับสนุนการสำรวจพื้นที่เสี่ยง การตรวจสอบสภาพพื้นที่ป่า การติดตามสถานการณ์ไฟป่า การสำรวจแนวไฟและกลุ่มควัน การบันทึกภาพจากมุมสูง และการรวบรวมข้อมูลประกอบการประเมินสถานการณ์ เพื่อสนับสนุนการวางแผนและการตัดสินใจของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ รวมถึงการฝึกซ้อมการใช้งานและประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เงื่อนไขการบิน และมาตรการความปลอดภัยที่กำหนด

๙.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติขณะเกิดภัย (Incident Response)

เมื่อเกิดสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน หรือปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ในพื้นที่จังหวัดพะเยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยาจะดำเนินการติดตามสถานการณ์ ประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจร่วมกับจังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาจากความรุนแรงของสถานการณ์ ความจำเป็นเร่งด่วน และศักยภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อให้การช่วยเหลือและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การบัญชาการเหตุการณ์และการสั่งการในพื้นที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย แผนเผชิญเหตุ และอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

๙.๒.๑ การติดตาม เฝ้าระวัง และประสานแจ้งเตือนสถานการณ์

- ติดตามสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) จากข้อมูลจุดความร้อน ภาพถ่ายดาวเทียม ข้อมูลคุณภาพอากาศ ค่าดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI) และข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จัดให้มีเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์และรับแจ้งเหตุ พร้อมประสานข้อมูลกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบในพื้นที่ เพื่อให้สามารถรับทราบสถานการณ์และความต้องการรับการสนับสนุนได้อย่างรวดเร็ว
- เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและคำแนะนำในการป้องกันตนเองผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา โดยอ้างอิงข้อมูลและประกาศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม

- ประสานสนับสนุนการแจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่เสี่ยง โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีไฟป่าเกิดขึ้นหรือมีค่าฝุ่นละอองสูง เพื่อให้ประชาชนลดการสัมผัสฝุ่นละอองและปฏิบัติตามคำแนะนำด้านสุขภาพ

๙.๒.๒ การใช้อากาศยานไร้คนขับสนับสนุนการสำรวจและประเมินสถานการณ์

- เมื่อได้รับการประสานหรือมีความจำเป็นในการสนับสนุนภารกิจ ให้พิจารณาจัดส่งอากาศยานไร้คนขับพร้อมเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมอากาศยานไปปฏิบัติงานในพื้นที่ตามความเหมาะสมและความพร้อมของอุปกรณ์
- ใช้อากาศยานไร้คนขับสำรวจและบันทึกภาพพื้นที่เกิดเหตุ แนวไฟ กลุ่มควัน ลักษณะภูมิประเทศ เส้นทางเข้าถึงพื้นที่ และบริเวณที่อาจได้รับผลกระทบ เพื่อสนับสนุนการประเมินสถานการณ์และการวางแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ
- รวบรวมและจัดทำข้อมูลภาพถ่ายหรือข้อมูลจากการสำรวจ พร้อมระบุพื้นที่และช่วงเวลาที่ดำเนินการ เพื่อรายงานและส่งต่อข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ประกอบการวางแผนและติดตามสถานการณ์
- กรณีพบสถานการณ์ที่มีแนวโน้มรุนแรงหรือมีความเสี่ยงต่อประชาชนและเจ้าหน้าที่ ให้เร่งประสานแจ้งหน่วยงานผู้รับผิดชอบเพื่อพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง
- การปฏิบัติการบินต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ ประชาชน อากาศยาน ฯ และกำลังภาคพื้นดิน รวมถึงข้อจำกัดด้านสภาพอากาศ ระยะเวลาการบิน และข้อกำหนดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ใช้อากาศยานไร้คนขับแทนการประเมินหรือการตัดสินใจของผู้บัญชาการเหตุการณ์

๙.๒.๓ การสนับสนุนกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องจักรกล และอุปกรณ์เพื่อควบคุมสถานการณ์

- เมื่อได้รับการร้องขอหรือได้รับมอบหมายให้สนับสนุนภารกิจ ให้ประเมินความจำเป็นและความพร้อมของทรัพยากร เพื่อจัดส่งกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ และอุปกรณ์ที่จำเป็นไปสนับสนุนการปฏิบัติงาน
- ประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การสนับสนุนสอดคล้องกับแผนเผชิญเหตุ สถานการณ์จริง และแนวทางการบัญชาการเหตุการณ์
- กรณีสถานการณ์เกินขีดความสามารถของทรัพยากรที่มีอยู่ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติมตามความจำเป็น
- ติดตามผลการสนับสนุนและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับ พร้อมบันทึกข้อมูลการใช้ทรัพยากร ปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดที่พบ เพื่อใช้ประกอบการบริหารจัดการในระหว่างเกิดเหตุและการวางแผนครั้งต่อไป

๙.๒.๔ การสนับสนุนและช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ

- ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสำรวจความต้องการและให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากไฟป่าและหมอกควัน

- สนับสนุนสิ่งของจำเป็น เช่น น้ำดื่ม เครื่องอุปโภคบริโภค และอุปกรณ์ป้องกันฝุ่นละออง ตามความจำเป็นและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- ประสานหน่วยงานด้านสาธารณสุขในการให้คำแนะนำและดูแลประชาชนกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก
- สนับสนุนยานพาหนะ บุคลากร และทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับภารกิจช่วยเหลือประชาชนตามที่ได้รับการประสาน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความเร่งด่วนของสถานการณ์

๙.๓ ขั้นตอนการปฏิบัติหลังเกิดภัย (Post-Disaster Actions)

ภายหลังสถานการณ์ไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) คลี่คลาย องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยาดำเนินการติดตามผลการสนับสนุนภารกิจ รวบรวมข้อมูลความเสียหายและผลกระทบที่เกี่ยวข้อง ประสานหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการฟื้นฟูพื้นที่ ตลอดจนวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้พัฒนาการเตรียมความพร้อมและเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนภารกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในครั้งต่อไป โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

๙.๓.๑ การสำรวจและรวบรวมข้อมูลความเสียหาย

- ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสำรวจและรวบรวมข้อมูลความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน บ้านเรือน พื้นที่ป่าไม้ และสาธารณูปโภคที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์
- สนับสนุนการสำรวจพื้นที่และการจัดเก็บข้อมูลด้วยอากาศยานไร้คนขับตามความเหมาะสม เพื่อบันทึกภาพสภาพพื้นที่หลังเกิดเหตุ ตรวจสอบบริเวณที่ได้รับผลกระทบ และจัดทำข้อมูลประกอบการประเมินความเสียหายและวางแผนฟื้นฟูของหน่วยงานผู้รับผิดชอบ
- รวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ได้แก่ กำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ อุปกรณ์ และอากาศยานไร้คนขับที่ใช้สนับสนุนภารกิจ เพื่อจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและใช้เป็นข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากร

๙.๓.๒ การประสานสนับสนุนการช่วยเหลือและฟื้นฟูพื้นที่

- ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบตามความจำเป็นและหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- สนับสนุนเครื่องจักรกล ยานพาหนะ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์สำหรับการฟื้นฟูพื้นที่สาธารณะหรือโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหาย ตามภารกิจและศักยภาพขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
- ประสานหน่วยงานด้านป่าไม้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตามพื้นที่เกิดไฟป่า ตรวจสอบความเสี่ยงจากการปะทุซ้ำ และดำเนินมาตรการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติตามอำนาจหน้าที่
- ประสานหน่วยงานด้านสาธารณสุขในการติดตามผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและเผยแพร่คำแนะนำในการดูแลสุขภาพภายหลังสถานการณ์คลี่คลาย

๙.๓.๓ การประเมินผล สรุปบทเรียน และพัฒนาแนวทางปฏิบัติ

- รวบรวมและวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย โดยพิจารณาความรวดเร็วในการประสานงาน ความพร้อมของกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องจักรกล อุปกรณ์ และประสิทธิภาพการใช้อากาศยานไร้คนขับสนับสนุนการสำรวจและประเมินสถานการณ์
- สรุปปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดที่พบจากการปฏิบัติงาน เช่น ความเพียงพอของบุคลากร สภาพความพร้อมของเครื่องจักรกล ระยะเวลาการเข้าถึงพื้นที่ ความเหมาะสมของข้อมูลที่ได้รับ และข้อจำกัดในการใช้อากาศยานไร้คนขับ เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงาน
- ตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ และอากาศยานไร้คนขับ หลังการใช้งาน รวมถึงประเมินความจำเป็นในการซ่อมแซม จัดหาเพิ่มเติม และพัฒนาทักษะของเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้องกับภารกิจ
- นำข้อมูลจุดความร้อน สถิติการเกิดไฟป่า ผลการสำรวจด้วยอากาศยานไร้คนขับ และผลการสนับสนุนภารกิจมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อใช้ปรับปรุงฐานข้อมูลพื้นที่เสี่ยง การจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ และการวางแผนเตรียมทรัพยากรสำหรับฤดูกาลถัดไป
- จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชา และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสมผ่านช่องทางประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนและใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป
- ทบทวนและปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ข้อมูลความเสี่ยง และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยบูรณาการข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเตรียมความพร้อม การเฝ้าระวัง และการสนับสนุนภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

๑๐. การบัญชาการเหตุการณ์

ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา โดยมี **นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด** ทำหน้าที่ควบคุมสถานการณ์บัญชาการเหตุการณ์ เพื่อจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น จนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ

บทบาท หน้าที่ และแนวทางปฏิบัติของส่วนงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

ส่วนงาน	บทบาทหน้าที่
๑. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา - ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - ศูนย์ช่วยเหลือประชาชนองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา	(๑.๑) เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยขึ้น ให้เสนอคณะผู้บริหารในการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ขึ้น เพื่อรองรับในการประสานงานจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยจังหวัดพะเยาตามอำนาจหน้าที่ (๑.๒) มีหน้าที่อำนวยการ สนับสนุน และปฏิบัติการ ในภารกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของจังหวัดพะเยา ในด้านกำลังเจ้าหน้าที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะที่จำเป็นในการ

ส่วนงาน	บทบาทหน้าที่
- คณะกรรมการช่วยเหลือประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา	ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงงบประมาณที่ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามอำนาจหน้าที่ (๑.๓) จัดเจ้าหน้าที่เข้าสำรวจภัยในพื้นที่เสี่ยงภัย เข้าเผชิญเหตุ และระงับเหตุสาธารณภัย (๑.๔) เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ และแจ้งเตือน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสถานการณ์ ทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย
๒. กองช่าง	มีหน้าที่ สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เครื่องจักรกล วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะที่จำเป็นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย
๓. กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ	ให้คำแนะนำ ในการจัดทำแผนงบประมาณที่ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๔. กองคลัง	ควบคุมดูแลมาตรการด้านการเงินและการคลังที่สนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้เป็นไปตามข้อกฎหมาย/ระเบียบที่ใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕. กองพัสดุ	ให้คำแนะนำ อำนวยการ ด้านการจัดซื้อ จัดหา วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีความจำเป็นในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย
๖. กองสาธารณสุข	ให้การสนับสนุนการปฏิบัติการด้านการสาธารณสุข เฝ้าระวังและประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ สนับสนุนการแพทย์ฉุกเฉินและการบรรเทาสาธารณภัยด้านสุขภาพ

หมายเหตุ : ในกรณีที่เกิดเหตุสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่จังหวัดพะเยา ผู้อำนวยการศูนย์ฯ อาจพิจารณาให้ส่วนงานอื่น ที่มิได้ระบุในคำสั่ง ให้เข้าร่วมในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามอำนาจหน้าที่

๑๑. การสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

๑๑.๑ จัดตั้งศูนย์สื่อสารและจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ปกติโดยเร็ว ทั่วถึงทุกพื้นที่

๑๑.๒ ใช้โครงข่ายสื่อสารทางโทรศัพท์ โทรสาร Social Network และวิทยุสื่อสารเป็นหลัก

๑) หน่วยงานหลักที่วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

- โทรศัพท์หมายเลข ๐๕๔-๔๐๙๔๐๐
- โทรสารหมายเลข ๐๕๔-๔๓๑๒๒๒

๒) หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ วิทยุชุมชนจังหวัดพะเยา (จุดปฏิบัติการวิทยุชุมชนเพื่อคนพะเยา โทรศัพท์/โทรสาร ๐๕๔-๔๑๓๐๓๘/๐๕๔-๔๑๓๐๓๙ คลื่นวิทยุ ๙๔.๕ MHz,จุดปฏิบัติการวิทยุชุมชนกว๊านพะเยา โทรศัพท์/โทรสาร ๐๕๔-๔๘๑๓๘๓ คลื่นวิทยุ ๘๘.๗๕ MHz, จุดปฏิบัติการวิทยุชุมชนพะเยาเมืองน่าอยู่ โทรศัพท์/โทรสาร ๐๕๔-๔๑๒๘๘๘/๐๘๑-๘๘๑๘๓๓๓คลื่นวิทยุ ๙๙.๒๕ MHz)

๑๑.๓ คลื่นวิทยุสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน

ความถี่หลัก ๑๖๘.๗๒๕ นามเรียกขาน คชสีห์

ความถี่รอง ๑๖๗.๖๕๐ นามเรียกขาน คชสีห์

๑๒. กฎหมายและข้อระเบียบ

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๑. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๓๕/๕ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ และนโยบาย

(๒) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๔๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๘) จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๙) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๔๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจจัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่อยู่นอกเขตจังหวัดได้ เมื่อได้รับความยินยอมจากส่วนราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๒๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๓. พระราชบัญญัติป้องและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๑๗ ในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๔) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ

มาตรา ๑๘ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นรองผู้อำนวยการจังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการจังหวัดมอบหมาย

๔. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒๐ เมื่อภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเกิดขึ้นในท้องที่ใด ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการประกาศให้ท้องที่นั้นเป็นเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๒) กรณีเกิดในจังหวัดอื่น ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดร่วมกับ ก.ช.ภ.จ.

ข้อ ๒๑ เมื่อได้มีการประกาศตามข้อ ๒๐ แล้ว ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๒๖ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ส่วนราชการประสานงานระหว่างส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐด้วยกันกับเอกชนและองค์กรการกุศลที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ความช่วยเหลือเป็นไปโดยทั่วถึงและไม่ซ้ำซ้อนกัน

๔. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อ ๖ การช่วยเหลือประชาชนตามระเบียบนี้ จะต้องดำเนินการในขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงสถานะทางการคลัง และความจำเป็นเหมาะสม

ข้อ ๗ กรณีเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชนในเบื้องต้นโดยฉับพลันทันที เพื่อการดำรงชีพ หรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า หรือระงับสาธารณภัย หรือเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สิน หรือป้องกันภยันตรายที่จะเกิดแก่ประชาชนได้ตามความจำเป็น ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณา

ในกรณีการช่วยเหลือประชาชน เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ให้เสนอคณะกรรมการให้ความเห็นชอบก่อน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความจาเป็นต้องช่วยเหลือประชาชนนอกเหนือจากหลักเกณฑ์การช่วยเหลือตามระเบียบนี้ ซึ่งมิใช่การช่วยเหลือประชาชนในด้านสาธารณภัย หรือการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ หรือการช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยหรือการช่วยเหลือประชาชนด้านอื่น ๆ ให้ขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนให้การช่วยเหลือ

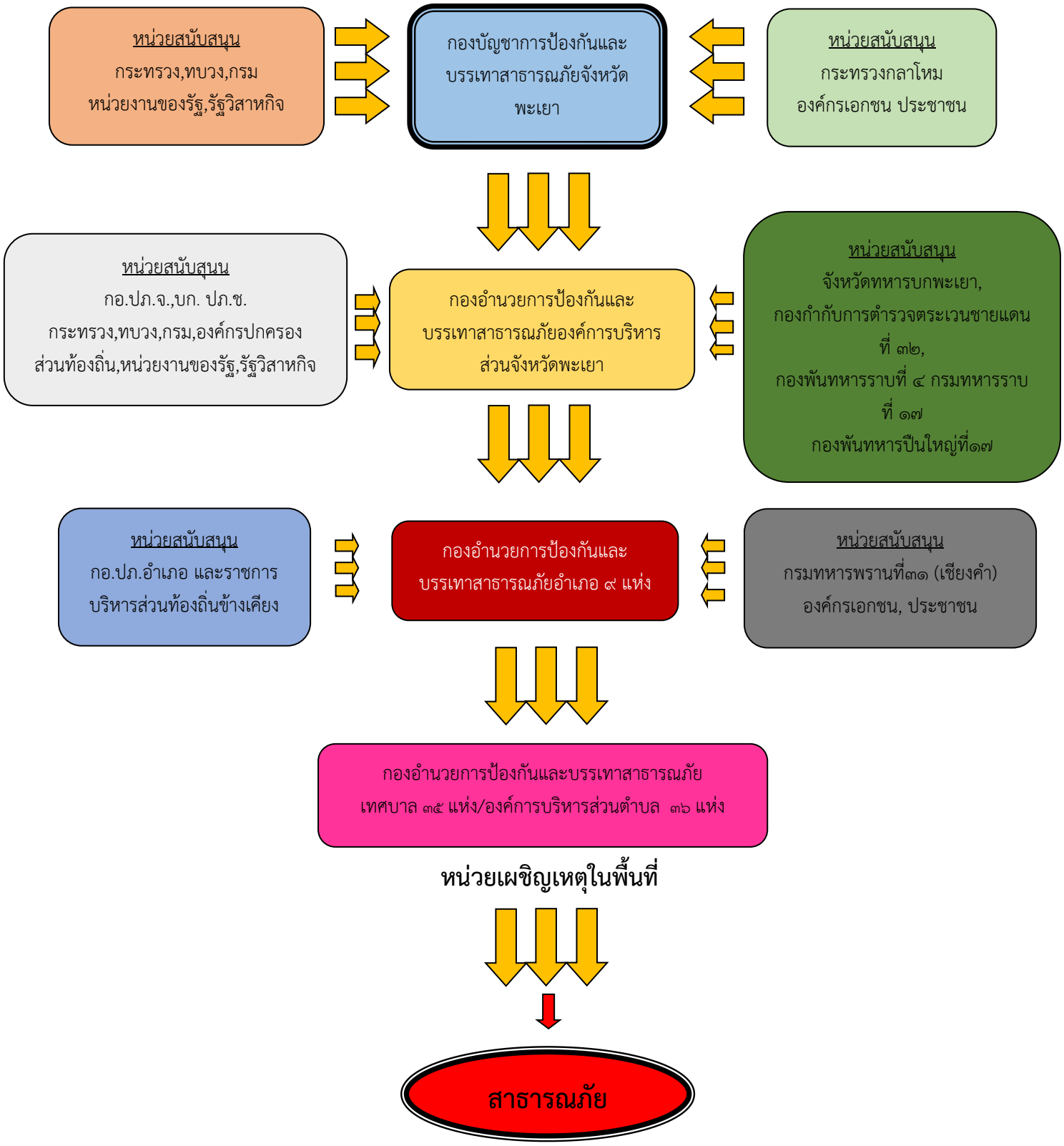
ข้อ ๘ กรณีมีความจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือประชาชนเพื่อเยียวยาหรือฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณภัย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ทั้งนี้ ไม่เกินหลักเกณฑ์ที่กาหนดในระเบียบนี้

กรณีที่จังหวัดได้มีประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในพื้นที่เกิดภัยเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องใดและทั่วถึงเพียงใดแล้ว หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะดำเนินการให้ความช่วยเหลือเองในเรื่องใดหรือจะขอให้อำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาใช้เงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานให้อำเภอ หรือจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการช่วยเหลือ

ข้อ ๑๒ การให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย หรือภัยพิบัติฉุกเฉิน มีลักษณะเป็นการช่วยเหลือที่จาเป็นที่ต้องแก้ไขโดยฉับพลันทันทีในการดารงชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนหรือเป็นการซ่อมแซมให้คืนสู่สภาพเดิม อันเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันที ภายใต้ขอบอานาจหน้าที่ตามกฎหมาย

ภาคผนวก

แผนผังการประสานการปฏิบัติขณะเกิดสาธารณภัย

บัญชีรายชื่อองค์การสาธารณกุศลจังหวัดพะเยา

ที่	สมาคม/มูลนิธิ/ หน่วยกู้ภัย ฯลฯ	ที่อยู่	ชื่อผู้บริหารองค์กร	หมายเลขโทรศัพท์	การปฏิบัติงาน		หมายเหตุ
					กู้ชีพ	กู้ภัย	
1	มูลนิธิลือชาพะเยา	318 ม.1 ต.แม่กา อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา 56000	นายสมพล กุศลช่วย	080-1337679	✓		
2	สมาคมกู้ภัยกลางพิทักษ์ชีพ	421 ม.13 ต.ท่าวังทอง อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา 56000	นายพันธ์ศักดิ์ เต็มพันธ์	089-8557185	✓		
3	ลือชาท่าวังทอง	125 ม.1 ต.ท่าวังทอง อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา 56000	นายอรรถพล ปัญญาหลวง	061-3657985	✓		
4	พุทธญาณร่วมกุศลสงเคราะห์	101/5 ม.2 ต.ท่าวังทอง อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา 56000	นายฐิติพงศษ์ สุทรภักดี	089-6373817	✓		
5	กู้ภัยอนาลโย	46 ม.2 ต.สันป่าม่วง อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา 56000	นายนพดล บุษย์เลิศ	081-0213929	✓		
6	สยามรวมใจ (ปู่อินทร์) จุดเมือง	411 ล็อค B ม.3 ต.ท่าวังทอง จ.พะเยา 56000	นายปรเมษฐ์ ทองกันทา	080-1329326	✓		
7	กู้ชีพกู้ภัยร่มโพธิ์	54 ม.10 ต.แม่ใจ อ.แม่ใจ จ.พะเยา 56000	นายจำรัส นามใจ	087-5440538	✓		
8	มูลนิธิลือชา (จุดแม่ใจ)	124 ม.2 ต.บ้านเหล่า อ.แม่ใจ จ.พะเยา 56000	นายชัยณรงค์	081-5074075	✓		
9	กู้ชีพกู้ภัยคุณธรรม	91 ม.7 ต.สันโค้ง อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา 56000	นายสุนทัศน์ บุญดี	085-6986795	✓		
10	กู้ชีพกู้ภัยสว่างอารมณ์	41 ม.2 ต.สว่างอารมณ์ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา 56000	นายพนมศักดิ์ สุริยะไชย์	091-2988339	✓		

บัญชีรายชื่อองค์การสาธารณกุศลจังหวัดพะเยา (ต่อ)

ที่	สมาคม/มูลนิธิ/ หน่วยกู้ภัย ฯลฯ	ที่อยู่	ชื่อผู้บริหารองค์กร	หมายเลข โทรศัพท์	การปฏิบัติงาน		หมาย เหตุ
					กู้ชีพ	กู้ภัย	
11	มูลนิธิกุ้งกุศลธรรม	179 ม.6 ต.ภูซาง อ.ภูซาง จ.พะเยา 56000	นายประเสริฐ เจี๊ยหลิม	082-8920013	✓		
12	มูลนิธิลือชา (จุดภูซาง)	232 ม.11 ต.ป่าสัก อ.ภูซาง จ.พะเยา 56000	นายสมศักดิ์ นวลแก้ว	080-6731919	✓		

หน่วยงานที่ติดต่อสื่อสารในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดจากภัยจากไฟป่า หมอควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕)

ลำดับ	หน่วยงาน	โทรศัพท์	โทรสาร	วิทยุสื่อสาร	
				คลื่นความถี่	นามเรียกขาน
๑	กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๐๙๔๑๑		๑๖๒.๖๐๐	อินทรี
๒	จังหวัดทหารบกพะเยา	๐๕๔-๔๘๒๗๗๙	๐๕๔-๔๘๒๗๗๙	๑๕๑.๔๐๐	กรเพชร
๓	โรงพยาบาลพะเยา	๐๕๔-๔๐๙๓๐๐	๐๕๔-๔๐๙๓๐๐	-	-
๔	ตำรวจภูธรจังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๓๑๔๐๔-๔	๐๕๔-๔๓๑๔๐๔-๔	๑๕๒.๗๐๐	Q๗๙
๕	สถานีตำรวจภูธรเมืองพะเยา	๐๕๔-๔๓๑๐๑๓	๐๕๔-๔๘๐๗๙๐	๑๕๓.๔๕๐	งำเมือง
๖	กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๒	๐๕๔-๔๘๒๐๐๓	๐๕๔-๔๘๒๐๐๓	๑๕๓.๓๕๐	เยาวราช
๗	สำนักงานกาชาดจังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๘๒๒๙๘	๐๕๔-๔๘๒๒๙๘	-	-

เบอร์โทรสถานีวิทยุกระจายเสียงของจังหวัดพะเยา

ลำดับที่	หน่วยงาน	เบอร์โทรศัพท์
๑	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดพะเยา	๐๕๔-๘๘๗๑๔๕
๒	สถานีวิทยุกระจายเสียงตำรวจภูธรภาค ๕ จังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๒๘๕๒๑-๒
๓	สถานีวิทยุกระจายเสียง กองทัพภาคที่ ๓ จังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๔๕๑๓๓
๔	สถานีวิทยุกระจายเสียง อสมท. จังหวัดพะเยา	๐๕๔-๔๘๔๓๓๒-๓

บัญชีโรงพยาบาลจังหวัดพะเยา

ลำดับที่	โรงพยาบาล , สถานที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์
๑	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา อ.เมือง จ.พะเยา	๐๕๔-๔๐๙๑๕๘-๙,๐๕๔-๔๐๙๑๐๔
๒	พะเยา อ.เมือง จ.พะเยา	๐๕๔-๔๐๙๓๐๐,๐๕๔-๔๐๙๓๓๓
๓	ค่ายขุนเจืองธรรมิกราช อ.เมือง จ.พะเยา	๐๕๔-๔๘๒๗๗๘
๔	เชียงคำ อ.เชียงคำ จ.พะเยา	๐๕๓-๗๑๗๖๔๙
๕	แม่ใจ อ.แม่ใจ จ.พะเยา	๐๕๓-๗๙๕๒๕๙
๖	ดอกคำใต้ อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา	๐๕๓-๖๖๐๘๓๑
๗	จุน อ.จุน จ.พะเยา	๐๕๓-๗๘๖๐๖๓
๘	ปง อ.ปง จ.พะเยา	๐๕๓-๗๘๑๓๔๒
๙	เชียงม่วน อ.เชียงม่วน.จ.พะเยา	๐๕๓-๗๒๑๓๔๕
๑๐	ภูกามยาว อ.ภูกามยาว จ.พะเยา	๐๕๔-๐๗๙-๘๐๑

บัญชีเครื่องจักรกล องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

ที่	รายการ	จำนวน	หมายเหตุ
๑	รถแม็คโคร	๔ คัน	
๒	รถเทเลอร์	๒ คัน	
๓	รถตักหน้าขุดหลัง (JCB)	๑ คัน	
๔	รถเกรดดิน	๒ คัน	
๕	รถเครน (กระเช้า)	๑ คัน	
๖	รถบรรทุกน้ำขนาดความจุ ๑๒,๐๐๐ ลิตร	๒ คัน	
๗	รถบรรทุกน้ำขนาดความจุ ๖,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน	
๘	รถบรรทุกเทท้าย	๓ คัน	
๙	รถบรรทุก ๖ ล้อ (ติดตั้งหลังคาโครงเหล็ก)	๑ คัน	
๑๐	รถยนต์ตรวจการณ์	๑ คัน	
๑๑	เรือยนต์กู้ภัย	๒ ลำ	
๑๒	เรือไฟเบอร์กราสขนาด ๑๗ ฟุต	๑ ลำ	
๑๓	เรือไฟเบอร์กราสขนาด (เล็ก)	๕ ลำ	
๑๔	อากาศยานไร้คนขับ (Drone)	๑ ลำ	
๑๕	เลื่อยโซ่ยนต์ขนาดบาร์ ๑๒”	๔ เครื่อง	
๑๖	เลื่อยโซ่ยนต์ขนาดบาร์ ๑๘”	๔ เครื่อง	
๑๗	เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่ง ๘”	๓ เครื่อง	
๑๘	เครื่องสูบน้ำ ขนาดท่อส่ง ๓”	๕ เครื่อง	
๑๙	ถังฉีดน้ำดับไฟป่า (แบตเตอรี่)	๕ เครื่อง	
๒๐	วิทยุสื่อสารแบบมือถือ	๕ เครื่อง	
๒๑	ลาโค่	๑๐ ด้าม	
๒๒	ไม้ตบไฟ	๑๐ ด้าม	
๒๓	ชุดดับเพลิง	๕ ชุด	
๒๔	เสื้อชูชีพ	๒๐ ชุด	
๒๕	ถังดับเพลิง (เคมีแห้ง) ขนาด ๕๐ ปอนด์	๙ ถัง	อุทยานวิทยาศาสตร์และดาราศาสตร์ อบจ.พะเยา
๒๖	ถังดับเพลิง (เคมีแห้ง) ขนาด ๑๕ ปอนด์	๒๗ ถัง	ทุกส่วนราชการของ อบจ.พะเยา

บัญชีรายชื่อบุคลากร ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

ลำดับที่	ชื่อ	ตำแหน่ง
๑	นางธนพรรธน์ สุขตัว	หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
๒	นางสาวอนิษฐา ขัดเป็ง	หัวหน้าฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๓	นางศุภคินี โชติวรอานนท์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
๔	นายภาณุพงศ์ ปวงคำ	นักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปฏิบัติการ
๕	ส.อ.สังวาลย์ วงศ์วาร	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๖	นายบริพัตร ศรีบุญเรือง	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๗	นายอมรพันธุ กันทะชัย	ผู้ช่วยนักจัดการงานทั่วไป
๘	นายมิ่งขวัญ แผ่นทอง	พนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดกลาง
๙	นายสุจินต์ อินต๊ะปัญญา	พนักงานขับเครื่องจักรกลขนาดเบา
๑๐	นายทินกร ทองทิพย์	คนงาน
๑๑	นายศักดา มาเม่น	คนงาน
๑๒	นายวสันต์ ยาเจริญ	คนงาน
๑๓	นายพิภพ วุฒิศรี	คนงาน
๑๔	นายจักรกฤษ พร้อมสุข	คนงาน
๑๕	นายประสงค์ ขยันขาย	คนงาน
๑๖	นายอดิศักดิ์ ชาวเชื้อ	คนงาน
๑๗	นายเหลื่อน โยธา	พนักงานเครื่องสูบน้ำ

แผนงาน/โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐

ลำดับ	ชื่อแผนงาน/โครงการ	วัตถุประสงค์	งบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	โครงการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา	เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัยหรือผู้ได้รับความเดือดร้อนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในกรณีเร่งด่วน	๑๐๐,๐๐๐	สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
๒	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา	เพื่อสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) โดยบูรณาการร่วมกับจังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การเฝ้าระวัง การสนับสนุนเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และการปฏิบัติการในพื้นที่	๒๐๐,๐๐๐	สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา

ศูนย์ราชการจังหวัดพะเยา อำเภอเมืองพะเยา
จังหวัดพะเยา 56000

โทร. 054-409400 ต่อ 31